

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 25.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . . 1.80
Sobotna izdaja:
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEČ

== Inserati: ==
 Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 30 v
 za dva- in večkrat . . . 25.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostolpna pettivrsta po 60 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne deluje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vozi red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne uradnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Lahi ob Soči ogroženi. - Ruski napadi popolnoma odbiti. - Ogromne ruske izgube. - Uspešna ofenziva proti Solunu.

Zadnja pisma iz Gorice.

I.

Gorica, 5. avgusta 1916.

Noč je že zunaj. Čeravno sem zadnjo noč le malo zatislil oči, vendar tudi nocoj ne morem v posteljo. Kdo bi spal ob takem razburjenju!

Do zvečer je hudo treskalo. Okoli petih popoldne se je ta peklenški koncert pričel in je potem postajal vedno hujši. Nešteto nevidnih topov bogvekje tam pri Ločniku, tam za Kalvarijo, v Števerjanu in bogvedi še kje je neprenehoma gorelo in bruhalo granate čez in v mesto. Povsod so žvižgale in pokale nad hišami, kjerkoli se je človek nahajal, so ga preganjale...

Ko je ogenj pričel, sem se mudil v spodnjem delu mesta. Čakal sem, da peklenško streljanje poneha, a zastoj, ena za drugo so padale granate vsepovsod naokrog. Ljudje so plašno zrl iz za hišnih vrat, tekali hitrih korakov ob zahodni strani ulic, bežali v kleti. A kaj, ko gotovosti ni bilo nikjer. V justično palačo je privozila težka osemindvajsetarica in prodrila od strani naravnost v klet, ki so jo vsi smatrali za varno.

Upal sem, da bo v zgornjem koncu pokojnejše. Naglo sem ubral pot po zapuščenih in razdejanih Nunki ulici, a že v Raštelju sem moral zopet iskati kritja. Neprenehoma je sikalo in žvižgalo, zzz-bum, zzz-bum.

Naj bo, kar hoče — tekel sem naprej čez nevarni Travniki in se zopet malo oddahnil pod streho kavarno »Central«.

Čez nekaj časa je ogenj nehal. Rad bi bil šel k našemu Genio na Korzo večerjat, a pot mi ni nič kaj dišala. Navsezadnje, če bi se kaj zgodilo, bi še rekli: Prav mu je, kaj lagi ob takih dnevih iz enega konca v drugega! Tako sem ostal lepo v naši Gosposki ulici, kadil na oknu cigarete in razmišljal, kdaj se vrnejo lepši dnevi naši Gorici...

II.

Gorica, 6. avgusta 1916.

Takega dneva pa še ne pomnimo! Hud je bil 18. november, a proti današnji nedelji se ne da primerjati.

Skoraj ne vem, kje imam glavo. Še misliti ne morem, možgani so kakor otopeli, ne vem, ali je vse to res, ali so sanje.

Zjutraj ob tri četrt na sedem je pričelo in potem ni nehalo nič več. Dež granat in šrapnelov na mesto in okolico, gromenje težkih min na Kalvariji, krik in vik, požari, ranjenci, mrtveci, vse zagrnjeno v dim...

Zjutraj me je vrglo iz postelje. Prišel sem na ulico in gledal, kam bi se hotel obrniti. Doli ob vogalu Semenške ulice se je dvigal črnosiv oblak dima, povsod po tlaku so ležali drobci opeke, razbitih oken, strešnih žlebov. Preko pa je ves čas sikalo in ječalo, kakor da jahajo vse coprnice celega sveta čez mesto. Mimo je prišlo par ranjenih vojakov z obvezanimi glavami in krvavimi oblekami.

Odločil sem se naglo in krenil k Attemsovemu palači. Pod varstvom močnih starih zidov bom morebiti bolj varen, nego v naši šibki hišici, sem si mislil. Tam sem našel že vse polno ljudi. Ves čas so prihajali novi.

Minute so bile kakor ure, ure kakor dnevi.

Še dve dekleti iz Čepovana sta se bili zatekli med našo družbo. Začudil sem se jima, kaj sta prišli v takem peklu v Gorico. Niti zavedali se nista v polni meri nevarnosti, v kateri sta zašli, in le skrbelo ju je, če jima bo mogoče priti do Parkhotela, kjer sta hoteli naložiti pivo, da ga popeljeta domov v Čepovan...

Streljanje ni hotelo ponehati. Zdelo se je, da postaja še vedno hujše. Nad nami pa je krožil laški letalec, vojaki so gonili ljudi pod streho, da se skrijejo.

Ker sem bil še tešč, sem se okoli desete vendarle ojunail in stekel čez Korenj do Draščeka. Proti granatam se je treba cepiti z alkoholom, mi je dejal neki znanec. Dve maršali, par piškotov, pa je bil želodec otežčan in malo več poguma v glavi.

Dopoldne ni bilo odmora, popoldne še manje.

Ako pride, pride, ako ne, kakor je usojeno. Samo da bi človeka ne zadelo samo pol — tako smlo se tolažili eden drugega.

Držal sem se cel čas v naši Gosposki ulici. Doma mi je bilo samemu dolgčas in skoro malo strah, zato sem največ tiščal v sosednji Jernarjevi hiši, ki ji je bila zjutraj granata na eni plati podrla tri nadstropja.

Ves čas so hodili, tekali vojaki mimo. Ranjenci, laški ujetniki.

Granate pa so padale in padale, šrapneli se razpokavali visoko v zraku in tam zadaj je divjala najhujša bitka, kakor je še ni slišala naša Soča.

Posebno ženske so bile prestrašene. Mirili smo jih, kakor smo vedeli in znali, naj imajo najpotrebnejše reči pripravljene za vsak slučaj, če bo treba iti.

Vojaštvo je začelo voziti svoje stvari proč, častniški slugi so nosili iz svojih stanovanj prtljago svojih gospodov, etapsko štacijsko poveljstvo je zapustilo mesto, oddelek policijskega moštva je odšel... Slaba znamenja. Zvedeli smo, da je moralo tudi višje vojaško poveljstvo proč, ker je bila palača, v kateri je bilo nastanjeno, od granat popolnoma razstreljena. Vse je zapuščalo mesto, Lahi pa so streljali nanj naprej in naprej.

Zvečerilo se je. Na raznih krajih mesta je gorelo. Dasiravno je bilo vsako gašenje zastoj, so vrli ognjegasci kljub temu skušali gasiti in reševati.

Okoli »Zlatega Jelena« so ves čas razpokavali šrapneli. Kljub temu sem našel malo gorke večerje in si potolažil prazni želodec.

Skrb, kako je z mojimi znanci in prijatelji, me je gnala v dolnji konec. Skoraj tekel sem čez razdejan Travniki proti Raštelju. Cocevia je bila v dimu in ognju. Bežal sem naprej čez kupa porušenih zidovij po Nunki ulici do magistrata.

V kleti municipija vse polno ljudi. Otroci, žene, možje, vse stlačeno. Soparen, zadušljiv zrak, toda kdo bi se menil za to, samo da je na varnem. Na varnem? Kdo garantira?

Vprašam, če je morda že prišel kak ukaz, da bo treba iti. Pa nobeden ne ve ničesar o tem, nobeden skoro ne misli na to...

Tečem naprej, da bi našel svoje znance. Pred sodnim poslopjem je ulica vsa nastilana z opeko, s kamenjem in razbitimi okni.

Naš sluga mi pove, da čimprej pojde vsaj tja do Ajševce ali Šempasa, da se umakne ognju. Dolgo že ne bodo mogli več streljati Lahi, a da bi vdrli v mesto, o tem ni govora...

Rezek žvižg, grozen pok, na vogalu ulice oblak dima... Skoro, da nas ni vrglo po tleh. Osemindvajsetarica je bila spet padla na justično palačo. »Šestnajsta tekom današnjega dne,« je opazil sluga.

V par minutah sem bil zopet na Travniku in doma.

Naši pogumni gospodični sta mirno sedeli v svoji sobi, kakor da bi ne bilo ničesar. Njihova skora že osemdesetletna teta, že vsa gluha, je pa ves čas vzdihovala: »Dio mio, Dio mio!« Ni slišala gromenja in pokanja, a pobilskavanje, stresanje in smrad po dimu in smodniku so jo vznemirjali.

Šlo je že k deseti uri.

V Jernarjevem portonu sem našel ljudi od prej, Novega in nisem znal ničesar povedati, a tudi oni meni ne. Nobene jasnosti, nobene gotovosti, kaj bo in kako bo...

Po Gosposki ulici so pripeljali večji oddelek laških ujetnikov. Ustavili so se tam pred Orzanom in takoj smo bili bliže. Posebno ženske so bile radovedne, vse bi jih bile rade izprašale, da jih ni neki strogi četovodja odpodil in jim zagrozil, da jih odpelje.

Ker na spanje ni bilo misliti, sem šel k našemu »Jelenu«.

Tam sem že našel malo družbo znancev. Sedeli so vsi bolj v kotu proti ozki ulici, kajti spredaj proti dvorišču je vsakotoliko časa padla kaka šrapnelska kroglica ali kaj podobnega.

Kvartirčki so se hitro praznili. Kaj bi pa sicer človek počel ob takih urah!

Nekaj nam je bilo kljub vsej nevarnosti prav. Nobene straže, nobene kontrole radi policijske ure se nam ni bilo treba bati!

Proti enajsti uri se je naša družbica povečala. Od Podgore sem je prišel v nogo ranjen narednik »Werkmeister beim Kavernenbau«, rojak iz Bovca, spremljal ga je prostak, pristen tip kranjskega Janeza.

Bovčan je bil vesel, da je našel same tolimske ljudi, mi tudi, pa je šel čas kljub vsem grozotam noči hitro na-

LISTEK.

Pol na Krn.

(Konec.)

Na tem zadnjem kosu snega proste ceste srečamo dve oprezno stopajoči kravi. Ti dve kravi, ki dajeta mleko za močnate jedi, sta preživeli z nami celo vojno, pravi spremljevalec. Na tej strani gore ni vetra. Snega zato nikoli ne pomete. Nasprotno, še prinaša ga z one strani. Vedno znova so se tu selišča podirala pod težo snega. Vedno in vedno se je glasilo: kidati, kidati! Vedno znova je bilo treba bežati iz koč na vrat na nos. Nepopisne so bile težave pri popravilu telefona, ki je bil večkrat na tridesetih mestih pretrgan. Sedaj, julija, leži petsto metrov pod vrhom še zimski sneg. Še-le sedaj delajo pot skozi šest metrov visok sneg; pozimi je bil dvanajst metrov visok. Če se sreča veter, ki skače preko bogatinskega sedla, spodaj z dolinskimi zračnimi tokovi, nastane v dolini, kjer stoji bolnišnica, tak metež, da pravijo bolniki, da bi jim bil veliko ljubši boj z ljudmi nego z naravnimi silami na Krasu. Gričasto, s snegom oškropljeno planinsko ozemlje ni lepo, le golo, ne divje, le pusto, ne slikovito, le robato. Kame-

nje ni nikjer silno, le revno; niti ena cvetlica, niti ena bilka ne poganja na Krasu.

Na pol višine stoji koč in iznad njene strehe se dviga ogromen lesen križ. Tu »stanuje« patrola za oddajanje znamenj, katera je morala tudi ob najstrašnejšem vremenu vstrajati na tej točki, ki je vidna od zgoraj kakor od spodaj. Oddajala je znamenja na daljavo, ako je bil telefon raztrgan. Štirikrat so jo morali izkoptati iz snega, in enkrat — ko je bil promet zaradi plazov 14 dni popolnoma ustavljen, — bi bila skoraj lakote umrla. Od tu se prvič odpre razgled na daljni vrh Krna, ki je kakor vogelni steber takorekoč postavljen na skrajni rob krnske grmade. Krnski vrh so, kakor znano, takoj prvi čas vojne osvojili alpinci. Slika napravi globok dojem in ker nudi ogromen napis: »Pozor pred plazovi«, čedno osprej, stopim s konja, da fotografiram, čeprav tiči solnce v megli. Tujega majorja s prisilno potovnico podrobnosti očitno ne zanimajo tako kakor mene; s svojim spremljevalcem in dodeljenim mu generalštabnim častnikom odjezdi naprej. Ta častniška kavalkada je nedvomno vzbudila pozornost sovražnega opazovalca, ki more s svojim ostrim steklom razločiti tu vsak obraz. Italijani ne trpe tu podnevi nobenega prometa. A kakor vedno ob takih prilikah, ne dobi njihovega »bлагослова« tisti, ki ga je pozval, marveč tisti, ki ostane na mestu ali ki pri-

haja za njim. Kajti preden opazovalec sporoči bateriji in se le ta pripravi na strel, je prvi že bogve kje. Tudi to pot sva imela midva s spremljevalcem dobiti, kar je bilo namenjeno tujemu majorju in tovarišema. Ravno ko hočem fotografirati, slišim žvižgati prvo granato. Kritja tu ni nikakega. Čisto odprti je obsejni prostor, kajti prelaz je neke vrste planota, da, preje središče krnske skupine nego vrh, ki se dviga na skrajni zapadni steni. Vsekakor se stisneva ob cestni rob. Vseh šest strelcev je zadelo v cesto; štirje se razpočijo daleč, dva pa čisto blizu naju. Je li bil kdo za nama ranjen? Ni časa preiskavati.

Onstran prelaza treba zopet 150 m nizdol. Na globlji točki nas čakajo tovariši. Nevtralnemu majorju se pozna na obrazu, kako neumno bi se mu zdelo, ko bi ga zadela krogla, ki mu nič mar ni. Je že prav, da enkrat tudi nevtralec okusi, kako tekne resnično streljanje.

Konji nas neso tako daleč, kakor je izkidana pot, to je približno 300 metrov pod taborom. Delo se pridno nadaljuje, da se odkrije cesta še dalje navzgor. Seveda se mučijo tod zopet stari delavci, ki so me že tolikokrat pretresli v dno duše. Na teh potovanjih iz ozadja v osprej ne moram samo skozi mnoge čudne prizore, marveč tudi skozi marsikako nevsakdanjo misel, ki te nikoli ne sreča, ako si zmiraj spredaj ali pa zmiraj zadaj.

Vspenjamo se vstran od ceste po snežnih stopnicah. Čuditi se je tem ogromnim množinam snega v razmeroma neveliki višini. Čeravno leži Raix toliko dlje proti severu, se tam isti pas sedaj že ogrija s cvetjem. A strašno na Krnu je ravno to, da ni samo bojišče ljudi, marveč skoraj še bolj bojišče vetrov, ki vzpirajo na njem najstrašnejše čarovniške plese. Kakor bi bili lepota in poezija prokleli to goro.

Črnovojnik teče za nami. Loveč sapo pove, da me je videl fotografirati. »Ali bi ne hoteli fotografirati tudi mrtveca, ki smo ga ravnokar izkoptali iz snega?« Čisto preprosto mož. Enostavno je njegovo čustvo. Zdi se mu prav, da se ovekoveči ta »napredek naše civilizacije«, da zvedo, kako se godi njihovim bratom tu gori, tudi tisti, za katere umirajo. Vrnemo se zopet nizdol. Delavci so mrliči že skoraj docela odkopali. Tedaj je bil plaz zasul več mož, Mirno stoje možje krog mrtveca. Samo mene se pogled tako dojmi, da se mi trese fotografski aparat. Sedem so jih danes že spravili na dan. Marsikaterega še krije sneg pod našimi nogami.

Ne, tako čudnega gorskega izleta pa še nisem napravila. Ali niso to zvoki orkestra, ki se zlivajo sem preko ledenega pobočja? Gora v snegu z granatami, mrličji in vojaško godbo — čudnejše sestave si je težko misliti. Ko prisluškujem prelestnim

prej. Oba vojaka sta bila prepričana, da Italijan ne pride čez kljub vsej kričljivosti položaja. Bovalci so pripovedovali, kako je, videč skrajno silo, pustil svoje delo, pograbil za puško in pokal v Podgori za Lahi, dokler mu ni krogla preluknjala noge, a za njim sedečega tovariša — korporala zadela ravno v glavo.

Granata se je razčesnila prav blizu — vsa hiša se je stresla, po dvorišču so padali razni drobci.

Poslovil sem se od prijazne družbe.

Sedaj čepim v svoji sobi. Da bi si vsaj čevlje sezul, na to ni misliti. Treba je ves čas biti v »Bereitschaft«, ako bi pričelo kaj padati na me. Nocoj Lahi nočejo napraviti nobene pavze. Neprestano sikajo po zraku razni izstrelki, tam za Sočo pa se meša grmenje min s pokanjem pušk in regljanjem strojníc. Spanju in počitku je treba za nocoj reči »lahko noč«, pa lepo vdano poslušati to godbo in čakati...

(Dalje.)

Slovenskim junakom.

padlim dne 9. julija 1916 na grebenih gore Cima Dodici, v spomin.

Sredi avgusta 1916.

Svetla noč je nocoj, ko to pišem. Koledar kaže vroče pasje dni, a mi smo visoko v gorah in tu so noči mrzle. Po težkih, hudih dnevih, v katerih je nastala marsikaka vrzel v naših vrstah, so nas poslali v rezervo, da se odpočijemo in vrzeli zadelamo. Fantje so si napravili ognje in se grejejo. Jaz sem hotel biti za trenutek sam, da uredim svoje misli, da se pomirim. Sam sedim na skali; čisto blizu se mi zde gorski vrhovi, med njimi Cima Dodici, na katerem spi smrtno spanje veliko slovenskih junakov... Od bližnjega ognja čujem tiho pesmico: »Rože je na vrtu plela... Njega od nikoder ni...« Kaj moje srce v tem hipu čuti, ne more popisati moje pero. Zdi se mi pa, da nobena slovenska pesem tako dobro ne izrazi, kar čutijo naši junaki po vročih bojih, kakor baš ta Gregorčičeva.

In potem je prišlo lepo poletno jutro, 9. julij. In ravno, ko so prvi rožnati žarki obsijali vrhove gor, so planili naši junaki — junaki vsi do zadnjega — iz strelskih jarkov z bajoneti nad izdajalce. Veliko jih je padlo, odrasli možje in fantje v cvetu let, vse vprek. Pa čim več jih je padlo, tem večja je bila ostalih želja po maščevanju. Stisnivi bajonete so drveli naprej preko trupel svojih tovarišev... Opoldne smo izvedeli: sovražnik na našem levem krilu odbiti! In občutili smo veselje!

O matere slovenske, vedite: kar nas stoji tu na skalah, oblitih s krvjo vaših sinov, prisegamo, da nočemo prej zopet stopiti na domača tla, dokler ne maščujemo vseh tovarišev, ki so padli od izdajalčeve zavratne krogle.

J. Ferdo.

Vatikan in Kvirinal.

V rimski »Tribuni« piše ligurski senator Rolando Ricci: »Ker papežstvo še do danes drži odprto politično rimsko vprašanje, »Non possumus«, »Non expedit«, predpise silaba in še do danes iz vatican-

ske politike ni izbrisala ugovora proti italijanskemu kralju, Italija ne more mirno gledati, da bi se zastopnik Vatikana udeleževal razgovora (na mirovni konferenci, Op. ur.), kjer se govori samo o teritorialnih in pozitivno političnih zadevah.« Proti Ricciu pa nastopa tudi liberalni Goffredo Bellonci za papežovo udeležbo pri mirovni konferenci, ker je edini suveren, ki more zadeve tega sveta presojati z absolutno nesebičnostjo, ker nima braniti niti zemlje niti gospodarskih dobrin. Bellonci pravi, da je rimsko vprašanje: »Strašilo v pušavi demokracije samozvesti.« Rešeno bi bilo veliko vprašanje, če bi pri mirovni konferenci zastopnika Italije in Vatikana postopala sporazumno. Med cerkvijo in državo ni antiteze. Od mnogih prorokovanih stvari po vojni bo menda samo ena res: italijanski parlamentarizem bo propadel in izginil tekem enega tedna. Zgodovina kaže, da so armade dale človeški družbi nove vodilne sile: po vojni bodo kmetje in delavci, ki so se borili za domovino, zahtevali, da dobi ta domovina novo in boljše organizacijo. Vlada bo prešla od advokatov na industrije in delavce. Samo dve stranki bosta kasneje tvorili maso italijanskega ljudstva: socialisti in katoličani; socialisti vsled svojega bolj gospodarskega kakor političnega stališča, katoličani vsled svojega cerkvenega in političnega stališča. Bellonci pravi, da bi papeževa udeležba pri mirovni konferenci okrepila mednarodno politiko Italije, kateri n. pr. ne bi smelo biti vseeno, kako se bodo razvili mislijoči na Vzhodu. Bellonci svetuje vladi, da naj z »odlično gesto« papežu olajša pot.

Scheidemannov govor v Draždan h.

Nemški socialnodemokratski državni poslanec Scheidemann je imel nedavno v Draždanih znamenit govor. Znamenit prvič zaradi vsebine, drugič pa zaradi tega, ker je postalo splošno znano, da je Scheidemann nekak zaupnik Bethmannov. Cesar nemški kancler noče povedati sam, to pove Scheidemann. To je že samo na sebi zanimivo, da je postal da ne s socialni demokrat kanclerjev glasnik v državi, ki ima sicer najštevilnejšo socialnodemokratsko stranko, katere vlada pa ni bila nikdar socialistom posebno naklonjena. Scheidemannov govor precej natančno osvetljuje notranje razmere in tihe notranje boje v sosedni nam državi in ker tudi naša država danes stoji in pade z Nemčijo, zato nam ne more škoditi kratek pogled v notranje razmere našega zaveznika. V normalnih časih bi se dal napisati o Scheidemannovih izjavah obširen komentar, tako pa podajamo svojim bralcem govor sam, brez podatkov. Tako učinkuje še najbolj.

Kakor poročajo »Dresdener Nachrichten« — mi posnemamo po dunajski »Arb. Ztg.« — slove Scheidemannov govor:

Dve leti že živimo v časih, kakršni niso bili usojeni še nikdar nobenemu kulturnemu ljudstvu. Sila je velika in nespametno bi bilo to tajiti, ker tudi naši nasprotniki to dobro vedo in vse svoje nade stavijo na naš notranji polom. Če tudi bi se nemško ljudstvo zgrudilo, bi vendar pod sodbo zgodovine ostalo veliko, kot ljudstvo, ki je v boju za svojo neodvisnost storilo nekaj nadčloveškega. Toda Nemčija ne more propasti in ne bo propadla, ker ne sme propasti. Propast Nemčije bi imela za ljudstvo najhujše posledice. Trenotno pomikanje bi se spremenilo v trajno bedo in delavski sloji bi ležali najgloblje pod

naj bi izvedeli od njega, kaj se pravi vojaka.

Meni so odkazali prazno sobo v daleč spredaj ležeči hišici, ki je pozimi služila kot stan poveljniku, ker ne leži tako zelo na tiru plazov kakor ostale. Zato pa je pomaknjena dalje vun v sovražno strelno črto. Med obema sobama hišice je majhen prostor za slugo. Na eni strani stenuje saperski poročnik, ki je tukaj kot gost, da vzda novi minometalec v postojanko. Osem mesecev je bil na Mrzlem vrhu — njemu je Krn lepo poletno bivališče.

Po kosilu raj bi nekoliko pospančkala, preden me odvedejo v postojanko. Otožno vidim, da mi bo spati na golem lesu. Posteljišče je tu, drugega nič. »Reveži!« si mislim sočutno. Seveda nočem imeti ničesar boljšega nego drugi, da ne bi mislili, da sem prevzetna. Seveda, po počitku sem vsa otrpla in nič kaj me ne miče, da bi tako prebila vso noč. Ob svojem odhodu pa mimogrede opazim, da ima sluga na svojem pograda lesno volno in par debelih, veleprijetnih odev. Vprašam nekega brigadnega nadporočnika, ako bi ne mogla tudi jaz kaj tega dobiti. Na moje veliko začudenje se razburi in je ves iz sebe. Oger je in ne zna dobro nemški. Naročiti je bil hotel slugi, naj sobo pospravi (aufräumen), a zmotil se je bil v izrazu in rekel, naj sobo izprazni (ausräumen). Ne, sluga ne zadene nobena krivda. Na povelje je bil soba, ki je vedno vzorno pripravljena za obiske — temeljito izpraznil.

Alice Schalek.

razvalinami. Za srečen konec vojne je pa potrebno v prvi vrsti, da se zagotovi ljudstvu potrebni kruh. Mi ne trpimo samo pod tem, da hočejo Angleži izstradati tudi naše žene in otroke, ampak pred vsem pod tem, da se šopiri skopuštvu in da tega ne pobijamo dovolj. V prelrativni se vlada ni obnesla; ona mora skrbeti za to, da dobimo najpotrebnejše živeže za cene, ki se dajo zmagati. Če bi bili vojaki v polju tako počasni v boju proti vnašnjim sovražnikom, kakor so vlade v boju proti skopuštvu z živili, našemu notranjemu sovražniku, bi se bila slaba godila državi. Enkrat je treba resno poseči vmes. Vladi ključemo: Učite se, posvarjeni stel!

Druga predpostavka za srečen izid vojske je ta, da ljudstva ne zbegamo v njegovem trdnem prepričanju, da se bojujemo v svojo obrambo in ne zaradi osvojitve. Govoričenje o nemški osvojevalni vojski je popolnoma napačno, kajti danes se bojuje Nemčija v resnici le za svojo golo existenco. Od aneksijskih politikov, ki nasprotujejo Bethmannu, ker jim on pomenja nevarnost za notranji razvoj Nemčije, se ni treba dati motiti. Res je, da je Bethmann govoril o »vojni karti« in o poroštvih (»Faustpfänder«), a pozabiti ne smemo, da so izgubljene nemške kolonije in da je Nemčija popolnoma odrezana od morja in od inozemstva. Naša naloga mora biti ta, da zbiramo mase, ki naj pobijajo brez mejne zahteve na tej in na oni strani, da delujejo za skorajšen in trajen mir brez ponižanja, ki naj nam omogoči, da bomo zopet lahko v miru in slogi živeli s svojimi sosedi.

Silno težavno pa je doseči mir in za to zahtevajo mnogi mir za vsako ceno. To bi pa pomenilo razkosa in uničenje Nemčije. Mi hočemo mir brez ponižanja, dočim so francoski socialisti ponovno zahtevali osvojitve Alzacije. Kar se tiče boja s podvodnimi čolni, so se izrekli naši poslanci proti poostitvi. Če se socialiste različnih dežel loči tako globok propad in se niti v lastni deželi ne da doseči edinstvo, potem lahko razumemo, kako bo težko zediniti države. Najmanj desetkrat smo poskusili stopiti s francoskimi sodrugi v dotiko in vedno so se poskusi izjalovili. Kakor nam, se je godilo tudi nemški vladi z nasprotnimi državami. V sovražnih državah smo slišali vedno le glasove o propadu Nemčije, o končni zmagi in o diktiranju miru. Mir ni torej odvisen le od ene strani, ampak zanj sta potrebna dva.

Po vojni mora priti do nove orientacije v notranji politiki. Mi ne potrebujemo delavskega gibanja le zaradi boljšega davčnega sistema, zaradi socialne preskrbe vojnih žrtv in njihovih rodbin, ampak tudi zaradi pridobitve boljše volilne pravice. Zunaj v vojski se ne pravi: Prusi prvega razreda v prvi strelski jarek, Prusi tretjega razreda pa v rezervo. Tam so vsi Prusi jednaki. Če pa imajo vsi Prusi pred sovražnikom enake dolžnosti, se jim ne sme kratiti enakih pravic doma. Tega si tisti, ki se zunaj bojujejo in ki ne vedo več, kaj je strah, ne bodo pustili dopasti. Vse naloge, katere nam bodo stavljene po vojski, zahtevajo veliko in močno, torej edino stranko. Zato greši nad nemškim delavstvom, kdor moti edinstvo stranke. Nemška socialna demokracija bo izšla čista iz vojnih zmed in z mirno vestjo stopi lahko vedno pred internacionalo in pred nemško ljudstvo. Nismo zatajili svojih prejšnjih zahtev in svojih principov. Vedno lahko podarjamo, da smo pripravljeni skleniti mir. Strašno je, če se bomo morali še dalje braniti in biti, čeprav vemo, da si tudi ljudstva na drugi strani žele miru. Toda nikjer ni prišla vojna do miru do tako jasnega izraza pri ljudstvu in vladi, kakor v Nemčiji. Obupati bi bilo treba nad človeštvom, če bi krvoprelitje trajalo še dalje. Upamo, da pride kmalu čas, ko bomo mogli zopet delati na star način za napredek in vseh poljih kulture.

Pogrešane družine s Primorskega.

Iščem svojega očeta Josipa Frančeskin in svoje dve hčeri Milko in Karmelo, doma iz Kostanjevice pri Gorici. Naznanila naj se pošljejo na naslov: Franc Frančeskin, Detachment der Savenbrückenwache, Kranj, Gorenjsko. — Išče se družina gospoda Frana Trpina iz St. Florjana, ki je stanovala v Gorici, Sabotinska ulica št. 5, in sicer žena Terezija in otroci Ernst, Albert in Henrik. Prijazna poročila se prosijo na naslov: Karol Hlede, Seneberje št. 42, pošta Dev. Mar. v Polju. — Podpisani, doma iz Medane pri Gorici, Primorsko, se nahajam že 14 mesecev na istem naslovu; ves ta čas ne vem za svojo ženo, očeta, tri brate, kateri so tudi pri vojaki. Imam pa tudi več prijateljev in znancev, mogoče da se še kateri izmed njih nahaja med živimi. Pojasnila na naslov: Skočaj Anton, Wach-Baon 33, 19. Komp., I. Zug, Zalaegerszeg, Ungarn. — Prosi se Vik-

torja Lešana, kateri je stanoval pred kratkem v Gorici »Hotel pri Jelenju«, drugače doma iz Zobč pri Tolminu 7, naj sporoči svoj naslov Mariji Brovničar, Tolmin, Primorsko. — Kdor ve, kje se nahajajo štirje otroci Jožefe Makuc, Kronberg št. 40, naj to sporoči župnemu uradu, Slap pri Vipavi. Mati z živežem se nahaja v Vipavi. — Kdor ve, kaj se je zgodilo z Ano Gomilšček, stanujočo na Travniku št. 4/I, in če je tudi njena hiša porušena, naj to sporoči na naslov: M. Evangelista Gomilšček, uršulinka, Škofja Loka, uršulinski samostan. — Anton Velišček, k. k. Etappen-Baon 514, 3. Komp., ne ve že več kot eno leto ničesar o svoji ženi Mariji in šestih otrocih, doma iz Kojškega. — Išče se Marija Dežutilj iz Mirna pri Gorici; pojasnila prosijo Andreja Dežutilja, Knittelfeld, Judenburgerstraße 6. — Išče se č. g. Vinko Vopivec, vikar iz Kronberga pri Gorici; pojasnila prosijo njegov brat Anton Alfred Vodopivec, 62. I. T. D. — Išče se Katarina Grozovin z enim fantičem in staro materjo, doma iz Gorice, via Arzoni 5; pojasnila prosijo Romeo Grozovin, 97. I. R., VIII. Ers.-Komp., Wernthe bei Kreuzdorf, Štajersko. — Kdo bi kaj znal za Franca in Mirkota Ličen iz Gorice, ulica Bufollini 26, ki je bil zadnji čas v Gorici, naj blagovoli sporočiti Petru Ličen, K. u. k. Res-Spital Lukavac, B. 95 pri Ptuj. — Štefan Malič, Vrbovec, pošta Mozirje, Štajersko, prej pri 97. pp., sedaj superarbitriran, išče svojo ženo Ivano Malič, ki je bivala prej v Gorici, sedaj pa ne ve, kje da je. — Blaž Gašperčič, I. R. 97, VIII. Ers.-Komp., Wente bei Kreuzdorf, Štajersko, išče svojo družino in sicer svojo žno Josipino, hčer Marijo in sinove Alojzija, Andreja in Viljema iz Solkana, Vodnikova ulica 7. — Jožefa Znidarčič, Groß-Stohl 49, Moravsko, išče Janeza Pantar, doma iz Solkana, ki se je odstranil med potom iz vlaka in od takrat ni od njega nobenega glasu. — Štefan Gregorič iz Gorice, via Fovel 2, se zdravi sedaj v deželni bolnici odd. 2. v Ljubljani ter išče svojo ženo Viktorijo in otroka Jožefa in Bogomila.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. avgusta. (K. u.) Uradno se poroča:

Bojna skupina generala konjenice nadvojvoda Karla.
Pri Žabjeh, Bistrzeclih v obsegu Tatarskega prelaza smo odbili več ruskih napadov.

Naše čete so ujele v uspešnih bojih jugozahodno od Zjelonov 100 mož in zaplenile dve strojni puški.

Bojna črta maršala pl. Hindenburga.

V odseku Perepeliki—Tjenjaki je zonet pričel sovražnik napadati armada generalnega polkovnika pl. Böhm-Ermollija. Izvzemši ozkega kosa jarka, za katerega se še bije boj, so vse postojanke kljub najtežjim ruskim žrtvam v naših rokah.

Ob železnici, ki vodi iz Šarnov v Kovel, in pri Smolarih, je izgubil sovražnik nekaj prednjih jarkov; dve strojni puški sta bili ob tej priliki zaplenjeni.

Pri Rutki Čereviščih so tudi včeraj Rusi razvili največje napore, da bi pridobili na prostru na zahodnem bregu Stochoda. Povsod popolnoma odbiti so izgubili na tisoče borilcev in so nam prepustili 2 častnika, 270 mož in 4 strojne puške. Naši dragonci polka cesarja Franca, ki so se bojevali med bavorskimi konjeničskimi polki, so se zopet izkazali vredne svojega slavnega imena. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala pl. Hindenburga.

Na črti Rudka-Červišče so nadaljevali Rusi svoje trdovratne napade. Bavarska konjenica z avstrijskimi dragonci je vselej odbila sovražnika z največjimi izgubami zanj; ujela je dva častnika in 270 mož ter zaplenila štiri strojne puške.

Ob uspešnih podjetjih proti sovražnim predstražam pri Smolarih smo ujeli 50 mož in zaplenili dve strojni puški.

V odsekih Luh in Graberka in bolj južno od tam so se zrušili sovražni napadi splošno že v zapiralnem ognju.

Sovražnik je udaril na kraški črti v kos jarka pri Fieniakih in pri Zvižinu; pri Zvižinu ga še nismo vrgli.

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla.

Ponovni protinapadi na obeh straneh črne čeremošče proti našim no-

vim postojankam na višinah Stepanski in Kreta niso uspeli.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

Na delu armadne fronte generala kavalerije nadvojvode Karla poizkušajo Rusi v prostoru krajev Zabje, Bystrzec in Tatarski prelaz s protinapadi oslabil postojanke. Tako tu kakor tudi pri armadi generalnega polkovnika Böhm-Ermollija, kjer je bil nekaj dni mir, so se izjalovile vse sovražnikove namere. Ob Stohodu so stali Ruse napadi ogromne žrtve, ne da bi bili dosegli zaželjeni zapadni breg. Cesarja Franca dragocini so se pri obrambi posebno odlikovali.

Z italijanskega bojišča se opisuje položaj kot nespremenjen. Nasprotnik, ki je izpočetka najbrže mislil, da bo mogel osvojiti nove postojanke v prvem naskoku, vidi, da stoji pred močno obrambno črto, ki ni le vsak dan močnejša, marveč tudi udobnejša.

RUSKO URADNO POROČILO.

20. avgusta. Zahodno od jezera Nobel smo odbili napade Nemcev s težkimi izgubami zanje.

Naše čete so se polastile ob Stohodu več višin v pokrajini Stohod—Rudka Červiše.

Vroč boj se je razvil za vas Tobol, ki je večkrat menjala gospodarja; končno je ostala naša.

Donski kozaki so napadli sovražnika; pobili so nad 200 Avstrijcev.

V tej pokrajini smo ujeli 6 častnikov in nad 600 vojakov, zaplenili smo 15 strojnih pušk, 2 metalca min, 5 telefonskih aparatov.

V smeri proti Körösmezö so pregnale naše čete sovražnika z višin zahodno od Jablonice—Voronienke in se polastile višin.

Ob Belem Čeremošču so vrgle naše čete sovražnika v Dolhopoh in prodirajo proti Fereskulu.

Severno od Kirlibabe je napadel sovražnik po naših zasedene višine; sovražnika smo vrgli.

RUSI NAPOVEDUJEJO NOVE BITKE NA VZHODU.

Iz Londona poročajo 22. t. m.: Petrograjski dopisniki angleških listov soglasno brzojavljajo, da se pripravljajo na vzhodu novi, silni vojni dogodki. »Central News« podrobno poročajo o novih ruskih vojaških transportih; po zbirališčih teh čet bi se dalo sklepati, da bodo Rusi zastavili svoje sunke proti Kowelu in Lvovu. To naj bi bil glasom petrograjskih listov uvod v tretjo dobo celokupne Brusilove ofenzive. V zadnjih dneh da je na vzhodu nastopil odmor, katerega so vsekakor provzročile težave, ki so neizbežne ob potrebnem ogromnem dovažanju izpopolnilnega vojnega materiala in čet. O opešanju ruskih množic in izčrpanju ruskega vojnega materiala glasom poročil petrograjskih poročevalcev londonskih listov ni nobenega govora. Brusilova ofenziva se more spriči velikanskega aparata vršiti le sunkoma, toda trajala bo še tedne in morda mesece. Pomisli treba, da išče Rusija topot na vzhodu odločitve, katere doslej vsekakor še ni bilo mogoče doseči, katero pa upa Brusilov s sistematičnim slabenjem sovražnika končno izsiliti. V Petrogradu samem da si nikakor ne prikrivajo težav, katere bo še treba premagati, da so pa polni nad.

RUSKI VOJAŠKI KRITIKI O PREOBRATU VOJNEGA POLOŽAJA.

Curih, 22. avgusta. Iz Petrograda poročajo: Ruski vojaški kritiki naglašajo v zadnjih dneh preobrat vojnega položaja na vzhodu. Povdarjajo, da je aktivnost nasprotnika na južozapadni fronti vidno narastla. Težko je presoditi, da-li izvira to iz Hindenburgovega delovanja; vsekakor nasprotnikova aktivnost priča, da si je presenetljivo hitro opomogel po veliki Brusilovi ofenzivi.

OGROMNE RUSKE IZGUBE PRI HOROZANKI.

Kolin, 22. avgusta. »Köln. Ztg.« poroča k bojem pri Horozanki: Sovražnik je imel na onem mestu od 14. do 17. avgusta 5000 mrtvih, mi pa samo 80 ranjenih in mrtvih. Ako velikim sovražnikovim izgubam na ljudeh prištejemo še veliko porabo materiala, posebno artiljerijske municije, je čimdalje tembolj utemeljeno prepričanje, da mora sovražnik končno opešati, pa naj bi tudi še kaj pridobil na prostoru, kar v zadnjem tednu nikakor ni. Tudi najnovejši ruski sunek, v nedeljo ponoči, se je zrušil ob naših žičnih ovirah, kjer v stotinah leže mrtveci. Ob najmanjšem vetru je daleč naokrog čutiti neprijetni mrliški duh.

V RUSIJI SE NE SMEJO OBJAVLJATI IZGUBE.

Kodanj, 22. avgusta. Kakor se poroča iz Kijeva, je Rusija od zadnje Brusilove ofenzive izgubila 600.000 mož in 40.000 častnikov. Te strašne izgube so, kakor poroča »Rječ«, povzročile v Ru-

siji velik nemir. Vsled tega je ruska vlada prepovedala tiskati izkaze izgub.

SPLOŠNA ŠOLSKA DOLŽNOST NA RUSKEM.

Stockholm, 22. avgusta. Iz Petrograda se poroča: Ruski naučni minister predloži v prihodnji seji dume zakonski načrt za uvedbo splošne šolske dolžnosti, ki se ima izvršiti še tekom vojne.

VELIKI KNEZ NIKOLAJ NIKOLAJEVIČ.

Stockholm, 21. avgusta. Nasproti govoricam, da ni veliki knez Nikolaj Nikolaevič več vrhovni poveljnik na Kavkazu, poroča »Ruskoe Slovo« o zamenjavi brzoglav med angleškim kraljem in velikim knezom, iz katerih je razvidno, da se nahaja veliki knez Nikolaj Nikolaevič prejšnji slej v Kavkazu, da poveljuje četam na Kavkazu.

NOVE RUSKE ROČNE GRANATE.

»Berliner Tageblatt« poroča z bukovskega bojišča: Ujetniki pripovedujejo, da Rusi rabijo nove ročne granate, ki se dajo tempirati (dado se nastaviti za določeno daljavo) in so angleškega izvora. Velike so kakor jabolko in popolnoma okrogle, se ne mečejo ampak točajo po tleh. Nalašč v ta namen izurjeno moštvo ima v levi roki z vžigajočo snovjo namazan jermen. Vojak mora presoditi razdaljo do naših postojank, nastavi granato in jo zatoči proti nam. V postojanskem boju so take granate zelo praktične, boljše kakor navadne ročne granate, ker te zahtevajo pri metanju precej spretnosti. V gorovju so te nove ročne granate posebno nevarne, če leže sovražne postojanke višje, kakor naše. Sicer te granate nimajo posebne prebojne moči; vsekako pa ni prijetno, če se točijo taka jabolka proti našim postojankam.

RUSIJA ODLAŠA POLJSKO.

Berlin, 22. avgusta. Ruski sotrudnik »Berner Bunda« po »Ruskim Vjedomostih« poroča, da je Rusija rešitev poljskega vprašanja odložila na nedoločen čas.

TUDI V RUSIJI PRIMANJKUJE MESA.

Stockholm, 22. avgusta. Preskrbovalni oddelek ruske gubernijske intendature je obvestil odbore ruskih vojnih industrijcev o načelnem sklepu vojnega ministrstva, da se bo do zdaj za armado določena mesna hrana nadomestila s konzervami iz sočivja; nakazali bodo v bodoče armadi na bojišču le šestino sedanje množine mesa.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. avgusta. (K. u.) Uradno se poroča:

Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

20. avgusta. V dolini Astico akcije sovražnega topništva, na katere smo odločno odgovarjali.

Odbili smo male sovražne napade na planoti Asiago proti našim postojankam na levem bregu Assa južno od Castelletto in na pobočju Monte Zebio.

Na bojni črti ob Soči sta včeraj dež in megla omejevala delovanje topništva.

V odseku pri Plaveh smo odbili sovražni napad pri Globni; tam smo ujeli nekaj sovražnikov.

Laška ofenziva pri Gorici počiva.

Vojni tiskovni stan, 22. avgusta. (Po vojnem tiskovnem stanu odobreno poročilo.) Italijanska ofenziva očividno že več dni stoji. Cadorna bo moral napasti naše nove, izredno močne, z naravnimi ugodnostmi še bolj utrjene postojanke, ki otežujejo vsako napadalno delo, kar našo obrambo, posebno s topovi, izvrstno podpira. Italijanski napad se bo moral omejevati na to, da bo vztrajal nasproti novim avstrijskim postojankam v postojanskih bojih, kakor prej celo leto na desnem bregu Soče. Postojanke, ki so najbližje Gorici, se bližajo na pobočjih Sv. Marka predmestju Šempetra; bolj severno od tam se raztezajo čez Rožno dolino (Baronovšče), približno 3½ km od Gorice, nato gre črta postojank proti gori Sv. Gabrijela. Južno od tam gredo proti višinam južnovzhodno od mesta proti mirenškemu Gradu. V opisani ozki in zaviti postojanki nadvladuje naše topništvo goriško ravnino, ki kljub izvrstnim potom zavira vsako napadalno premikanje sovražnika, ker je izpostavljena vsaka točka ognju naših baterij; obe artiljeriji streljata čez Gorico.

Italijansko vodstvo v goriškem odseku ve po prvih izkušnjah pehotnih bojev v minulem tednu, v katerih so imeli Italijani najvišje izgube od tretje bitke ob Soči, da z napadom na močno postojanko na višinah vzhodno od Gorice ničesar ne morejo doseči. Italijani bi zato radi lok avstrijske obrambe okoli Gorice vzravnavali proti zahodu in so zato napadli posebno besno mirenški Grad, a kakor dokazujejo dejstva, brez vsakega uspeha.

Nevtralna sodba o položaju ob Soči.

Haag, 22. avgusta. »Haagsche Post« piše k položaju ob Soči: Pokazalo se bo še, če bodo Italijani mogli svoje uspehe nadaljevati. Severno od Gorice se ne poroča o nobenem napredku. Zveza Avstrijcev, ki pelje iz Celovca do Soče, je zanje tako ugodna, da o kaki nevarnosti na tem prostoru ne more biti govora. Če so Avstrijci pri Plaveh mogli zadržati italijanski naval, in svojo bojno črto ne samo ohranili, marveč celo zboljšali, bo to zelo nevarno za Italijane.

Velike laške operacije v teku.

Marcel Hutin piše v »Echo de Paris«: Vzhodno od Gorice je v razvoju mogočna akcija. Naši zavezniki obstreljujejo s svojimi baterijami Sv. Gabrijel in Sv. Danijel.

Moretti piše v »Journalu«: Na soški fronti je boj silnejši in trdovratnejši kot kedaj. Od solkanskih pobočij do morja se razvijajo velike vojne operacije.

Na levem krilu pri Gorici.

Basel, 22. avgusta. »Baseler Nachrichten« poročajo iz Milana: Vojaški kritik »Secola« opozarja z daljšimi članki na silovit odpor Avstrijcev ob levem krilu pri Gorici, ki je uničil kratki italijanski senj o zmagovalnem pohodu proti Savi in v osrčje Avstrije.

Italijanski kralj v Gorici.

Lugano, 20. avgusta. »Secolo« javlja: Italijanski kralj se je pripeljal 20. avgusta v Gorico; v stari mestni hiši ga je sprejel vojaški poveljnik major Sestilli.

»Skromni« signori.

»Bozener Nachrichten« poročajo: Več italijanskih častnikov, ki so bili izpuščeni te dni iz zasilne bolnišnice v Kufsteinu, ker so ozdravili, so pod nadzorstvom vojakov z nasajenimi bajoneti spremljevali na kolodvor, da jih prepeljejo v tabor vojnih ujetnikov v Mauthausnu. Signori so se pritoževali, ker so jih spremljevali popolnoma navadni avstrijski vojaki po cesti. »Skromna« gospoda je zahtevala, naj jih stražijo vsaj kadeti, ki naj bi bili mesto pušk z nasajenimi bajoneti oboroženi z revolverji. — Neki slučajno navzoči c. in kr. častnik jim je raztolmačil, da nimamo nikakega povoda vojne ujetnike častnike izdajalskega naroda častnejše spremljati, kakor z vrlimi, častnimi avstrijskimi vojaki.

Neurja pri Milanu in Veroni.

Curih, 22. avgusta. Švicarski listi poročajo: Neurja so povzročila v okolici Milana in Verone škode več milijonov lir; vsled neurja je mrtvih 52, ranjenih pa 50 oseb. Pri Brianzo je poškodovanih več sto streh; železniški promet je na več točkah prekinjen.

Radi strahu pred potresi izpraznjens tri italijanska mesta.

Lugano, 22. avgusta. Popolnoma so izpraznili italijanska mesta Rimini, Pesaro in Fano, ker se boje novih potresnih sunkov.

Potopljeni italijanski ladji.

London, 22. avgusta. (Kor. ur.) Lloydsova agencija poroča: Italijanski parnik »Erix« in italijanska jadrnica »Dia« sta bila potopljena.

Zmaga Bolgarov v dolini Strume.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 18. avgusta. (Kor. ur.) Zakasnelo. Generalni štab javlja z včerajšnjim dnem:

Po stališču postojanke se je pokazalo, da se je cela 17. francoska kolonialna divizija udeležila bojev, o katerih se je poročalo 15. t. m. Sovražno topništvo je tudi včeraj neprestano obstreljevalo naše prednje postojanke južno in zahodno od Dojranskega jezera. Včeraj dopoldne so poizkušala sovražna pehotna krđela na več točkah prodirati v petih vrstah, a bili so vselej z velikimi izgubami zanje odbiti in prisiljeni, da so se v neredu umaknili v svoje izhodne postojanke. Na ostali bojni črti slaboten ogenj s topovi.

Sofija, 21. avgusta. (Kor. ur.) Generalni štab javlja:

Naše čete, ki operirajo v dolini reke Strume, so napredovale med dolino Tahynos in jezerom Butkovo in so vrgle sovražnika čez desni breg reke Strume.

Na levem bregu reke smo zasedli vasi Rasnatar, Barakil, Dzuma, Kumli, Elisan, Todorovo, Nevolen, Jeniköj, Karadzaköj, Bala-Christian in Kanula, kjer smo se utrdili.

Tam smo zagnali v beg francosko brigado Bertier, ki so sestavljali 1., 4. in 8. polk afriških strelcev, trije bataljoni Cuavov in en topniški jezdečki oddelek. Francozov je ostalo veliko mrtvih in ranjenih na bojišču.

V dolini Vardar navaden ogenj s topovi.

Desno krilo nadaljuje svojo ofenzivo. Naše čete, ki operirajo južno od Florine, so osvojile pobočje gore Malanka in nadaljujejo zdaj svoj pohod v južni smeri.

Čete, ki napredujejo vzhodno proti črti Florina—Gorničevo—Ostrovo, so napadle izredno močno utrjeno sovražno postojanko na pobočju Nidže Planine, ki jo je branila srbska donavska divizija in dva polka vardarske divizije. To postojanko kakor tudi vas Gorničevo smo zasedli okoli 6. ure zvečer, kjer smo ujeli celo stotnijo s tremi častniki. Sovražnik se umika v južnovzhodni smeri.

Prodiranje nadaljujemo.

Sofija, 22. avgusta. Agence telegr. Bulgare: Generalni štab javlja:

V dolini Strume smo sovražnika popolnoma premagali. Z begom se je rešil na desni breg reke. Vsa pokrajina pri vaseh Jenikej, Nevolen in Topahovo je pokrita z mrličmi sovražnih vojakov. Našeli smo dozdaj nad 400 mrtvecev, med njimi več častnikov; zaplenili smo 8 strojnih pušk, veliko pušk, krogel, artiljerijskega blaga, za bojev streliva; ujeli smo 190 neranjenih vojakov, med njimi 4 častnike in 60 ranjencev. Velika množina opremnega blaga, ki pokriva bojišče, dokazuje, da je bil sovražnik popolnoma premagan.

Neki sovražni konjeniški oddelek, ki ga je spreten manever naše konjenice izvalil v obseg ognja naše pehote, smo v pravem pomenu besede popolnoma uničili.

Po izpovedih ujetnikov se je boj po leg francoske brigade Bertier udeležil tudi neki angleški pešpolk.

Napadi Francozov izvajani 10 dni na naše postojanke južno in zahodno od Dojranskega jezera so se popolnoma izjalovili.

Ta okolnost je najbrže Sarraillov generalni štab napotila, da je javil o zavzetju takih vojaških točk, ki so jih imeli dozdaj vedno Francozi zasedene, n. pr. Dojranski kolodvor.

V vasi Doludjeli, ki jo je popustil sovražnik, so pokopali naši vojaki 50 francoskih vojakov.

Na desnem bregu reke Vardar smo ujeli pri Majadaču neki sovražni oddelek in zaplenili eno strojno puško.

Francozi so pustili na bojišču 50 mrličev.

Desno krilo nadaljuje svoje operacije.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. avgusta. Veliki glavni stan:

Vse srbske potojanke na Malki Nidži Planini smo vzeli.

Napad napreduje.

Sovražnika, ki je nastopil s protinapadom, smo večkrat krvavo odbili ob Džemat Jeri in v okolici Moglem.

Čez Strumo smo vrgli med jezerom Butkovo in Tahynos francoske sile.

Vzhodno od tam smo vzeli vrh Smijnice Planine.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

Na fronti proti Solunu so bile francoske čete vržene čez desni breg Strume; Bolgari so zasedli mnogo vasi na levem bregu reke. Cela fronta od Butkovskega do Tahinskega jezera je tako trdno v bolgarskih rokah. V prostoru pri Florini so Bolgari zasedli višinski hrbet Nidže planine in vas Cornjekov, potem ko so bili ujeli celo srbsko stotnijo. Vedno očividnejše se nagiba pred Solunom taktična premoč na stran naših zavezniških armad.

Vojska na Balkanu v polnem tiru.

Pariz, 22. avgusta. Balkanska vojska se bje zdaj z vso silo. V vseh balkanskih državah od Rumunije do Grške, posebno seveda v prizadetih deželah, so zadnja poročila provzročila največje razburjenje. Poluotok se trese v nevihti, ki pošilja zdaj svoje strele. Srbska vojska, ki stoji v gorah Gjevčeli, sanja o izgubljeni deželi, ki jo hoče zopet osvojiti nazaj. V vseh državah na Balkanu gledajo proti Solunu; trepetaje in napeto pričakujejo poročil.

Premagana srbska donavska divizija.

Curih, 22. avgusta. Iz Sofije se javlja: Operacije bolgarske armade je uvedel sunek desnega bolgarskega krila proti srbski obdonavski diviziji, ki je zbrana pri Florini. Srbe so premagali v ljutem boju, ki se je bil za Florino; skoraj vse so pobili. Ko so se srbska krđela že umikala, so posegle v boj francoske rezerve, ki so doslej ostale zadaj. Tudi Francozi niso mogli nadvladati položaja in so skupno s Srbi bežali. Proti želji in volji srbskega kraljeviča Aleksandra in srbske vlade so poslali srbske čete v najspretnjšo črto.

Umikanje sovražnika pri Solunu.

Geni, 22. avgusta. »Petit Journal« javlja: Zaradi nepričakovanega sunka Bolgarov je umaknil general Sarraill prvo obrambno črto.

Boji pri Kavali.

Geni, 22. avgusta. Iz Soluna se javlja o bojih v Macedoniji, da se tiste bolgarske sile, ki so prodrle čez Seres, s svojimi prednjimi stražami že nahajajo v okolici Kavale, kjer se razvijajo boji.

Zamujena ofenziva.

Genf, 22. avgusta. »Agence Havas« je, predno so došla neprijetna Sarraillova poročila, pisale, da gre dejansko za začetek francosko-angleške ofenzive, ki da bo močno vplivala na Rumunijo. Danes, ko se je izkazalo, da je ta račun napačen, obžalujejo, da je bil pred tedni zamujen nenaden napad na celi črti. Tega je manj kriv Sarraill, kot pa Skuludis, ki je motil njegove namene.

Sarraillova armada.

Curih, 22. avgusta. Iz Aten se poročajo: V atenskih listih so se zadnje dni pojavila različna pozornost vzbujajoča naznanila o dogodkih v Solunu, o katerih spričo ostre cenzure četverosporazuma v Solunu ni natančnejših podatkov. Grške križarke, ki izvršujejo pred Solunom poizvedovalno službo, so ententine vojne ladje prisilile, da se podado izven opazovalne daljave. V zadnjih dneh so spravili v Solun baje še par tisoč Italijanov iz Valone, vrhu tega je dospelo približno 2000 Rusov. 16. t. m. so se vršila zadnja izkrcanja. Nasprotno je nedavno zapustila Solun cela francoska divizija in odrinila na zapadno fronto. Italijani in Rusi so tedaj kvečjemu izpolnili to vrzel, ne da bi bili zvišali stanje Sarraillove armade, o kateri ni na razpolago nobenih zanesljivih številk. V grških vojaških krogih sodijo, da šteje Sarraillova armada 220.000 do 250.000 mož, ostalo so delavski oddelki in druge skupine. Do zadnjega časa je primanjkovalo čet, posebnoma pa konjev za kavalirijo. Tako so pri Vodenih bolgarski prostovoljci z uspehim presenetljivim napadom odgnali tamošnjim francoskim kavalirij-skim četam dobršen del njihovih konj. Solunske utrdbe so, kakor je rekel francoski poslanik v Atenah, nezavzetne.

Lahi v Solunu.

Rim, 22. avgusta. (K. u.) »Agenzia Stefani« javlja dne 21. t. m. iz Soluna: Oddelki italijanskih čet, ki so jih tu pričakovali, da sodelujejo pri vojaških akcijah zaveznikov na tej bojni črti, so brez vsakih neprilik došli sem.

Sanje Lahov glede na Balkan.

Lučano, 22. avgusta. (Kor. ur.) Z ozirom na dohod italijanskih čet v Solun izjavlja »Secolo«: Italijani bodo uničili v Makedoniji zmago Nemčije, Avstrije in Bolgarije nad Srbijo in odrezali zvezo med Nemčijo in Turčijo. Enotna bojna črta četverozveze zopet triumfira. Italija je zdaj nastopila, da izpolni svojo dolžnost tudi naravnost proti Nemcem, kar zahtevata logika in potreba italijanske vojske, ker se bo tako pospešila končna zmaga in mir. — »Popolo d'Italia« pravi, da se z lahkim nastopom v Solunu izpolnjuje zahteva, ki jo list že dolgo zastopa in da pričakuje političnih posledic vsled trčenja italijanskih čet z Nemci, ki se skupno z Bolgari vojskujejo.

Grška ostane pri svoji politiki.**Grški ministrski svet v permanenci.**

Curih, 22. avgusta. Grški ministrski svet je sklenil, da vsled bolgarske ofenzive za Grško ni razloga, da bi izpremenila svojo zunanjo politiko. Bolgari so se zavezali, da bodo po vojni zopet odšli iz grškega ozemlja. Avstrija in Nemčija sta prevzeli za to garancijo.

Lučano, 22. avgusta. (Kor. ur.) Tukajšnji listi poročajo iz Aten, da je grški ministrski svet skoro v permanenci. Ministrski predsednik Zaimis se je posvetoval z načelnikom generalnega štaba in je nato imel razgovor z angleškim poslanikom. Pojasnil mu je, zakaj se Grška tako malo upira bolgarskemu vpadu.

Atene, 20. avgusta. (Kor. ur.) Reuter javlja: Angleški in francoski poslanik sta vprašala Zaimisa, kaj misli vlada storiti, ker macedonsko prebivalstvo beži pred Bolgari na vse strani.

Rumunija?**Rumunske priprave.**

Po »Reichsposti« posnemamo: Konservativni »Steagul« poroča, da je Rusija v Reniju zgradila 5 km dolgo nabrežje, Rumunija pa na desnem bregu Donave pri Isaceji nekoliko daljše. In sicer istočasno. Med obema je napravljena zveza. Ljudstvo sodi, da bi rumunsko nabrežje pri Isaceji služilo Rusom za izkrcavališče. Ruski pionirji vadijo s pontoni. »Steagul« poroča tudi, da vlada kliče po celi deželi pod orožje. — »Utro Rossiji« poroča iz Bukareste, da po celi Rumuniji popisujejo avtomobile in prebirajo šoferje. V višjih poveljstvih se vršijo neprestano izpremembe. Dovoljenih je več dopustov, da se bolj hitro opravi žetev. Vlada je zasegla 3000 vagonov petroleja, bencina in soli. V Galacu je vlada zaplenila 2000 vagonov kornice, pripravljenih za izvoz. V obližju kraljeve palače, avstro-ogrškega in nemškega poslanstva so črno preslikali vse cestne svetilke. Izvozna komisija je zelo omejevala

izvoz, češ da je zadnje časa bila suša in toča.

Carp svari.

Curih, 22. avgusta. V svoji »Moldovi« pravi Peter Carp, da habsburške monarhije ni mogoče uničiti. Zmaga Rusije bi bila nesreča za Rumunijo. Opozarja, da angleško-francoska ofenziva ni uspela, dnevi Verduna so šteti, Brusilova ofenziva je ustavljena, Bratianu ve, da nima dovolj streliva in da se sedaj ne more oborožiti, da vzame Sedmograško. Edina pot je: pojdimoz osrednjima silama in osvobodimo uropano Besarabijo.

Radoslavov o Rumuniji.

Budimpešta, 22. avgusta. »Az Estov« poseben poročevalec v Sofiji je imel razgovor z Radoslavovom, ki je rekel: Naše razmerje do Rumunije ni samo korektno in lojalno, ampak tudi vidno in gotovo. Mi nečemo izzivati. Hočemo in tudi bomo živeli v prijateljstvu. Naše vojaške odredbe so naperjene proti Rusiji, da se zavarujemo proti ruskemu vpadu. Upamo, da bo Rumunija tudi z nami zadovoljna.

Položaj v Rumuniji.

Frankobrod, 22. avgusta. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Bukarešte, da se je kralj vrnil iz Sinaje.

Lučano, 21. avgusta. (Kor. ur.) »Secolo« poroča 18. t. m. iz Bukarešte: Položaj je skrajno napet. Končane so vse priprave, ki se morajo navidezno zgoditi pred nastopom. Pa je še obilo pridržkov in od več strani se zatrjuje, da diplomatska pogajanja še niso končana. Ententin diplomat je izjavil: Pred nekaj časom započeta pogajanja z Bratianujem se razvijajo ugodno, pa do danes še ni prišlo do točne obveznosti ni nič ni, kar bi nas varovalo pred izgovori in prekinjenjem pogajanj.

Rumunska opozicija.

Bukarešt, 22. avgusta. »Politique« poroča, da so federalisti sklenili izdati nov oklic na ljudstvo, da naj Rumuni začno vojno. Oklic dokazuje, da Bratianu še ni sklenil pogodbe. Rusofilni krogi razburjeno zahtevajo, da naj se kaznuje Bolgarijo.

Madžarski opozicionalci o Rumuniji.

Dunaj, 22. avgusta. Grof Apponyi in Rakovsky sta rekla po avdienci, da se je položaj glede Rumunije zboljšal. Budimpeštanski politični krogi pravijo, da ni nobenega novega momenta za presojo dogodkov v Rumuniji.

Tendenčna poročila o Albaniji in Črnigori.

Iz vojnodopisnega stana se poroča: Agence Havas razširja napačna poročila o namišljeni lakoti v Albaniji in o vrenju med prebivalstvom vsled odhoda naših čet. Ta vest je od prve do zadnje črke prosto izmišljena. Iz Albanije ni odšlo nič naših čet, nasprotno smo še ojačili naše tamkajšnje bojne moči. Razpoloženje med prebivalstvom je dobro in o kaki lakoti že zato ne more biti govora, ker je uspešno kulturno delo pod vodstvom naših poveljstev popolnoma zagotovilo pokritje ljudskih potrebščin. Ravno tako manjka izjavam lorda Roberta Cecila v angleškem parlamentu o namišljenih nemirih v Črnigori vsake podlage. Avstroogrška že sedem mesecev izvršuje v Črnigori smotrno kulturno delo, da zagotovi mnogo preizkušnemu črnogorskemu ljudstvu miren razvoj in mir.

Boji na zahodu.**NEMŠKO URADNO POROČILO.**

Berlin, 22. avgusta. Veliki glavni stan:

Boji severno od Somme so se zopet razširili. Odbili smo več angleških napadov na našo prednjo zavito črto med Thiepval in Pozieres; sprednji kot je izgubljen. Severnovzhodno od Pozieres in ob gozdu Fourceaux so se zrušila sovražna naskakovalna krdela v našem ognju.

Najbesnejši boji so se razvili za vas Guillemont, v katero je bil sovražnik začasno udr. Virtemberški pešpolk »Cesar Viljem« je zmagovito odbil vse napade in trdno drži vas.

Več delnih podjetij Francozov med Maurepas in Clery ni uspelo. Sveže francoske sile so napadle južno od Somme v odseku Estrees-Soyecourt; izgubljene jarke smo s protisunkom zopet pridobili; ujeli smo 1 častnika in 80 mož.

Vrhovno vojno vodstvo.

Kanadci za Verdun.

Bern, 22. avgusta. (K. u.) »Petit Parisienne« priobčuje pogovor s kanadskim vojnim ministrom Hughesom, glasom katerega bi bil leta 1. 1913. o priliki svojega obiska v Verdunu objubil tamošnjim francoskim častnikom za slučaj vojne z Nemčijo 30.000 Kanadcev.

Prebiranja v Franciji.

Genf, 22. avgusta. V Franciji bodo izvedli nova prebiranja, da izpopolne arma-

do za vojsko leta 1917. Prebiranja bodo izvedli oktobra ali novembra skupno z letnikom 1918.

Angleški letnik 1897 vpoklican.

Bern, 22. avgusta. »Echo de Paris« javlja iz Londona: Angleška vojaška oblast je sklenila, da vpokliče letnik 1897. Mlade ljudi bodo pred vsem izurili v orožju in jih bodo, kakor pravijo, poslali na bojišče šele, ko bodo dopolnili 19. leto.

Slaba letina v Franciji.

Pariz, 21. avgusta. Veleposestnik Quillet se je razgovarjal z zastopnikom lista »Petit Parisien«. Quillet, ki je predsednik zveze agrarcev v departementu O're, je izjavil, da se je letina na Franco-skel slabo ponesla in da pridelane množine ne bodo zadoščale. Take slabe letine, kakor letos, Francija ni imela že 35 let. Glede na to izjavo pristavlja ravnateljstvo agrarne zveze v Franciji, da je bila letošnja žetev v Franciji slaba in da, žal, Quilletov opis odgovarja položaju. V mnogih okrajih je letošnja letina nižja kot je bila lani, ki je bila tudi le srednje vrste, a upajo, da skupna letina le ne bo zaostala za eno tretjino lanske. Bodisi že kakorkoli, bo morala Francija uvoziti okroglo 33 milijonov centov, 6 milijonov več kot lani, iz inozemstva. Poljedelsko ministrstvo je obvestilo »Petit Parisien«, da računajo na okroglo 60.000.000 centov žita, lani se je pridelalo 68 milijonov. Splošno računa ministrstvo le na 70 odstotkov lanske letine.

Mirovna razprava v angleški poslaniški zbornici.

Rotterdam, 22. avgusta. V poslaniški zbornici je vprašal posl. Beyles, če je bil Asquith pozoren na izjave nemškega državnega podtajnika Zimmermanna, ki je izjavil, da je bila nemška vlada pripravljena pričeti z mirovnimi pogajanj, a da pod pritiskom Anglije ni bila nikdar četverozveza za nje zavzeta; če je bil Asquith pozoren na socialno demokratski shod v Lipskem, kjer so se izjavljali za mir in na podobne priredbe v Nemčiji in če hoče povedati; v koliko se hoče angleška vlada ozirati na izražene želje sovražnika. Asquith je odgovoril, da nemška vlada dozda ni pokazala naklonjenosti do miru izveniši s pogoji, ki bi bili neznosni ali poniževalni za zaveznike. Ni res, da bi bila Anglija pritiskala na četverozvezo. Posl. Dalziel je na to vprašal: »Ali so se ti pogoji predložili v razmotrivanje?« Asquith je odgovoril: »Le tisti, ki so jih omenjali listi.« Dalziel: »Toraj neuradno?« Asquith: »Ne.«

London, 22. avgusta. (Kor. ur.) Reuter. V spodnji zbornici je izjavil državni podtajnik Adison kot zastopnik municijskega ministra glede eksplozije v municijski tovarni, da so že spravili izpod razvalin 20 mrličev. Čeravno je povzročila eksplozija velika opustošenja, vendar izgube niso tako težke, kakor se je izprva mislilo.

Ponsonby (radikalec) je vprašal, da-li bo premierni minister v slučaju, da bi se tekom parlamentarnih počitnic uvedla mirovna pogajanja, sklical parlament na posvetovanje. Premierni minister Asquith je ostro odvrnil: »Ne, takih obveznosti ne morem sprejeti.«

Zanimiv pogoj za mir.

Lučano, 22. avgusta. Lord Northcliffe je v spremstvu glavnega urednika lista »Times«, Steeda, došel z laške fronte v Rim. Izjavil je, da bo Angleška šele takrat sklenila mir, ko bodo nemškega cesarja ujetega pripeljali na Angleško.

Na morju.**Uspehi nemških podmorskih čolnov.**

Berlin, 22. avgusta. Wolff javlja: Glede na uspehe naših podmorskih čolnov, o katerih smo poročali včeraj, so se dognale z ozirom na angleške objave po dosežaj došli poročili sledeče podrobnosti:

Dne 19. avgusta okoli 5. popoldne je zapazil nek naš podmorski čoln pet malih angleških križark, ki so vozile proti jugovzhodu; spremljali ste jih dve brodovji torpednih rušilcev; za njimi je stalo 6 bojnih križark z mčno uničevalno močjo. Podmorskemu čolnu se je posrečilo, da je izstrelil torpedo na nekoga stražnega rušilca s štirimi dimniki, ki je pripadal najbrže vrsti »Mc-hawo«. Nekoliko potem, ko je bil rušilec zadet, se je potopil rušilec, ki se je obrnil. Ko se je takoj na to obrnilo celo angleško brodovje, je napadel podmorski čoln neko malo križarko vrste »Chattam«, ki je vozila z brzino 25 morskih milj; zadet ga je dvakrat; ladja se je takoj nagnila na stran in ni mogla več voziti; ker so jo močno stražili, se je podmorskemu čolnu posrečilo šele čez dve uri, da je ponovil napad na križarko, ki so jo vlekl. Nekoliko pred strelo so v podmorskem čolnu zapazili, kako je zavezil proti podmorskemu čolnu neki 300 metrov oddaljeni rušilec z najstrašnejšo silo; da se mu izogne, se je podmorski čoln bolj potopil in se je takoj na to čul pok nad njim.

Sovražni rušilci so preganjali podmorski čoln, dokler se ni zmrščilo. Podmorski čoln se je medtem vrnil v dobrem stanju. Močno poškodovano malo križarko je pozneje neki drugi podmorski čoln uničil.

Rusko črnomoško brodovje.

Bukarešt, 22. avgusta. »Dreptatea« poroča iz Balčika: Tu so se razširile vesti, da je rusko vojno brodovje zapustilo Odeso in Sebastopol in da so je opazili na Črnem morju. Katero smer so si ruske ladje izbrale, ni znano. Iz Varne prihajajo poročila, da je Bolgarija vse potrebno ukrenila proti eventualnemu napadu na bolgarsko obrežje.

»Deutschland«.

Genf, 22. avgusta. Pariška izdaja lista »New York Herald« objavlja iz Amsterdamu došlo brzojavko, da je podmorski čoln »Deutschland« došel v Bremen. Podrobnosti o dohodu še niso znane.

Turčija v vojski.**Turško poročilo.**

Carigrad, 22. avgusta. (K. u.) Agence tel. Milli: Glavni stan naznanja:

Iraška in perzijska fronta: Neizpremenjeno.

Kavkaška fronta: Na desnem krilu so naše čete s protinapadi odbile posamezne sovražne napade na del naših najsprednejših postojank; sovražnik je imel težke izgube, ki so znašale samo v odseku Ognot 3000 mož. V ospredu ene same postojanke pri Kighi smo našli 400 mrtvih, med njimi 4 častnike; razen tega smo jih nekaj ujeli in uplenili 1 strojno puško. V središču neznatni spopadi patrol.

Z ostalih front ni došlo nobeno poročilo.

Dnevne novice.

+ **Novi vojaški poveljnik v Gradcu.** Dosedanji vojaški poveljnik v Gradcu fml. pl. Mattanovich je iz zdravstvenih ozirov odstopil. Za njegovega naslednika je imenovan general pehote Hugo Martiny, ki je že v nedeljo došel v Gradec.

+ **Hrabri ogrski Slovenci.** Ogrski uradni list objavlja odlikovance pri domobrancih. Pri domobrancih je odlikovanih 2400 mož. Na drugem mestu je glede odlikovanih 20. domobr. pešpolk, pri katerem služijo večinoma zalavski Slovenci.

+ **Cesarjeva zahvala.** Okrajnemu šolskemu nadzorniku Ivanu Drešlak kakor tudi vsemu učitelstvu mariborskega političnega okraja je bila izrečena cesarjeva zahvala za odlične zasluge za vojno skrbstvo.

+ **Odlikovanja.** Ponovno najvišje pohvalno priznanje sta dobila stotnik 26. dom. p. Rudolf Gallent in podpolkovnik c. kr. orožništva Aleksander Srebrne. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil stotnik 23. dom. p. Karel Potočnik. — Karl Rojs, zidarski mojster z Ormoža, rodom iz Poličke vasi pri Jarenini, zdaj tehnični mojster na južnem bojišču, je bil za zasluge odlikovan z železnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje. — G. Pučko, bivši sodn. sluga iz Ormoža, sedaj profesor, je bil odlikovan za zasluge s srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje.

Zgleden višji častnik. Gospod podpolkovnik pl. Schaudi je zbral in ustanovil iz vojaštva in domačih pevk znamenit pevski zbor, ki je krasno prepeval pri vojaških mašah v Lescach. Haydnove in Schubertove mašne pesmi, Wagnerjev »Jubilate« Sattnerjeva »S cvetlicami te venčamo« ali »Marija, pomočnica v smrti« ... dalje Nedvedov »Benediktus«, spremljevan na harmoniju in z gosli, »Lepa si, Marija«, »Roža Marija«, Maderjeva »Marija Devica« in naposled Weissov »O kam, Gospod«, »O nebo« itd. so bile krasne pevske točke, ki so se proizvajale z vso natančnostjo in globokim umevanjem. Od pevk bodi omenjena zlasti gospa Srečeva, soproga ravnatelja kranjskih deželnih elektraren v Lescach, bivša gojenka konservatorija na Dunaju, ki je pela osobito solo-partije izrazito fino, naravnost dovršeno. Njen glas je donel v božjem hramu kot srebrna struna. Ljudje so vzklicali: »Ta pa ta! Poje kot srebrn zvonček!« — Gospod podpolkovnik pl. Schaudi se je večkrat izrazil, da rajše posluša lepo ubrano petje v leški cerkvi kot pa koncerte na Dunaju ali v drugih velikih mestih. Kako vnet je bil za lepo cerkveno petje, se vidi tudi iz tega, da je celo sam rad prepisoval note in da se ni sramoval ob skušnjah stopiti k navadnemu vojaku ter ponavljati z njim težja mesta dotlej, da je bil tudi ta siguren pri skupnem proizvajanju, zlasti še v cerkvi pri službi božji. Lep zgled vojaškega dostojanstvenika v vneti za čast božjo! Zdaj g. podpolkovnika ni več tu. Kako lepo je prepeval njegov cerkveni zbor: »O Mati, Ti nas reši, da mir dobi željan spet Goričan, ubog trpin« (iz Lebanove »Svetogorski M. B.«). »O Mati, Ti nas

rešil. Dal Bog, da se to že skoro zgodil — Želimo plemenitemu gospodu podpolkovniku posebnega blagoslova božjega in varstva Device Marije, za katere čast se je toliko trudil. — Pripomnimo, da je domači g. župnik Lovšin šel na roko g. podpolkovniku v vseh ozirih. Tako je bilo na vse strani preskrbljeno, da je vojaštvo prebilo uro molitve in veselju in da je okrepčano in poživljeno zapuščalo cerkev. —

+ Imenovanja pisarniških predstojnikov. Dunaj, 23. avgusta. (Kor. ur.) »Wiener Ztg.«: Pravosodni minister je imenoval za pisarniškega oficijala Adolfa Kumpu v Ljubljani na njegovem službenem mestu, pisarniškega asistenta Henrika Mravljaka v Ljubljani za Maribor s službenim nakazilom v Ljubljani in kancelista Jožefa Miklavčič v Novem mestu za Novo mesto.

+ Nove odredbe. Dunaj, 23. avgusta. (Kor. ur.) »Wiener Zeitung« objavlja cesarsko odredbo s 17. avgusta 1916 o preskrbi tistih državnih uradnikov, praktikanov in justičnih upravičencev, dalje suplentov in asistentov na državnih srednjih učnih zavodih, ki vsled vojske ne morejo izvajati svoje civilne službe; dalje odredbo skupnega ministrstva s 17. avgusta, ki izpreminja nekaj določil postave z 25. januarja 1914 (službena pragmatika) vsled vojnih razmer in odredbo justičnega ministra z 15. avgusta 1916 o pristojnosti okrajnih sodišč v slučajih stavljenja v varuštvo takih tuzemcev, ki nimajo v tuzemstvu nobenega trajnega bivališča.

— V Sv. Lenartu nad Laškim je umrl g. Andrej Stegenšek, posestnik in občeznani stavbni podjetnik v Tevčah, oče gospoda bogoslovnega profesorja dr. Avg. Stegenška v Mariboru.

— Iz Blok. Dne 18. t. m. nam je smrt ugrabila enega najzvestejših pristavešev naše stranke, gosp. Franceta Škrabca. Bil je nad vse delaven, prideren in marljiv, vrl in značajan mož. Načeloval je tukajšnji Posojilnici celo vrsto let, kateri je bil vdan z vso svojo dušo. Okrog 20 let je bil čestni in občinski odbornik, kjer je s svojo skušnjo, ki si jo je pridobil tekom let, vedno delal za blagor naše občine. Doma zapuščal bolno ženo, a trije sinovi so v vojski. Smrt njegova je prišla nepričakovano. Saj je zvečer 18. t. m. še sam domov pripeljal, okrog 10. ure pa se mu je pretrgala nit življenja. Tako smo v kratkem času iz vrst onih mož, ki so še ostali doma, izgubili dva: Škrabca in Marolta, ki sta bila poštenjaka in moža kremenitega značaja. Za ves njihov trud naj njima Bog obilno poplača! — Ob Cima Dodici (dvanajsti vrh) počiva v preranem grobu vrl gospodar Janez Hribar. Bodi mu tuja zemljica lahka!

— Izpremembe v finančni straži. Premješčen je naslovni preglednik Ferdinand Kobal iz Moravč v Mengeš in naslovni preglednik Matija Božič od oddelka Ljubljana št. 2 v Moravče.

— Redka starost. Te dni je umrl v Bijelom Brdu na Hrvaškem kmet Rade Trbič v visoki starosti 102 let. Bolezni ni pokojnik nikdar poznal in odnesel s seboj v grob tudi vse zobe.

— Brata se srečala v ruskem ujetništvu. G. Jurij Prosenec, postajni mojster v Neulengbachu, je prejel te dni dopisnico od svojega sina Karola, desetnika v 84. pp. in imetnika bronaste hrabrostne svetinje, v kateri mu naznaja, da je bil 8. junija ujet in da je na potu v Irbit (Uralsko pogorje) v Čeljabinstan slučajno srečal svojega istakada ujetega brata, domobranskega kadeta, ki se je peljal proti Sibiriji. G. Jurij Prosenec je Slovenec iz Zagorja ob Savi; ima štiri sinove pri volakih, od katerih so bili trije v častniški šoli: Eric je asistentni zdravnik, Jurij kadet, Jožef je še v čast. šoli, Karol je desetnik.

— Nove nakaznice za meso v Nemčiji. Berlin, 22. avgusta. (Kor. ur.) Dne 2. oktoba se bo uveljavila odredba o uporabi mesa za celo Nemčijo, s katero se bo uvedla mesna nakaznica. Določa: vsaka oseba dobi za štiri tedne nakaznico na meso; otroci do 6. leta dobe le polovico določene množine. Najvišja množina mesa in mesnine se je določila na teden z 250 grami mesa s kostmi vred.

— Izkaznice za mast v Sarajevu. Z dne 16. t. m. so vpeljali v Sarajevu izkaznice za mast.

— Kava. Državni zakonik zaukazuje, da mora vsakdo, kdor ima vsaj 600 kg surove kave, svojo zalogo do 31. avgusta naznaniti centrali za kavo.

Ljubljanske novice.

Ij Cesarska slavnost. Stolna konferenca Vincencijeve družbe v Ljubljani je praznovala, kakor vsako leto tudi letos slovesno rojstni dan našega ljubljanskega vladarja. Predsednik konferenca cesarski svetnik Röger se je spomnil z ginljivimi besedami osivelega cesarja, kot častitljivega patrijarha na prestolu, katerega ne le njegovi zvesti na-

rodi, temveč ves kulturni svet visoko spoštuje, ter je pozval člane konferenca, naj se ta dan ljubljanskega deželnege očeta spomnijo v molitvi. Zvesti intencijami našega dobrega cesarja je sklenila konferenca vsakemu po njej podarjenemu ubožcu po eno krono kot poboljšek podariti, h katerim je dodal še predsednik po eno krono iz svojega, tako da dobi vsak ubožec na ta praznični dan po 2 K. Znani in obče odlični dobrotnik, gospod lekarnar, c. fn kr. in papežev dvorni založnik Gabrijel Piccoli, ki ob vsaki priliki svoje patrijotično mišljenje dokazuje, je povodom cesarjevega rojstnega dneva omenjeni konferenci znatno vsoto 200 K podaril.

Ij Patrijotsko darilo. Povodom Najvišjega rojstnega dne Nj. Veličanstva cesarja je dal tukajšnji hišni posestnik g. Josip Schreyer, obče priljubljeni bivši restavratore na ljubljanskem južnem kolodvoru, gosp. garnizijskemu šefu-zdravniku in višjemu štabnemu zdravniku dr. Gedudigerju dvesto šampanjskih steklenic medicinskega krvnega vina z otoka Visa za naše bolne in ranjene junake na razpolago. Gosp. Schreyer, ki se je že mnogokrat odlikoval s svojo blagodarnostjo, bodi izrečena najprisrčnejša zahvala za ta velikodušni, dragoceni dar.

Ij Na naslov uprave električne železnice. Beležimo sledeči dogodek: Minulo nedeljo zvečer se je peljalo vse polno ljudi po električni železnici na progi iz Vodmata na glavni kolodvor. Kar pride pred mestno hišo povelje: Vsi izstopite; voz ne bo vozil naprej; električni tok od mestne hiše do južnega kolodvora je namreč elektrarna zaprla. Ničesar ne rečemo, zakaj da se je zaprl tok, dasi se nam to res čudno zdi, ker ob nedeljah, ko so zaprte vse trgovine, pač ne gre toliko toka, kolikor ga gre ob delavnikih, pa le elektrarna kablja električni železnici ne zapre. Pograjati moramo tudi, ker se ni vrnila čez cono vplačana voznina; gre sicer le za star groš, kdor se je vozil čez cono, a v sedanjih časih se tudi groš vsakemu pozna in vozilo se je s tem vozom, ki je bil sredi »cone« ustavljen, zelo veliko vojakov, ki se jim pač vsak groš veliko bolj pozna kot civilistom. Vemo, za izreden slučaj je šlo, ampak, ker se taki slučaji lahko ponove, naj uprava električne železnice potrebno ukrene, da ne bo nihče oškodovan, ker tisti, ki so bili prizadeti, so upravičeno zabavljali.

Ij Dolžnost naznanila o uspehu mlačve. Da se čimprej dobi zanesljiv pregled o množini žita v deželi, je c. kr. deželna vlada za Kranjsko na podstavi § 14. cesarske naredbe z dne 11. junija 1916, drž. zak. št. 176, odredila, da morajo vsi lastniki poljedelskih podjetij tekom 14 dni po končani mlačvi naznaniti pristojnemu županstvu, koliko so namlatili. Županstva sestavijo potem občinski pregled ter ga odpošljejo okrajnemu glavarstvu. Ta pregled je tudi nekaj pripomoček pri določanju, koliko morajo posamezni kmetje žita oddati vojno žitnoprometnemu zavodu. V Ljubljani morajo posestniki do 16. septembra 1916 zanesljivo naznani v mestnem gospodarskem uradu, koliko so namlatili. Kdor bi z mlačvijo odlašal ali pa naznanitev opustil, bo strogo kaznovan.

Ij Umrli so v Ljubljani: Daniela Jarec, hči mitniškega paznika, 9 mesecev. — Nikola Barta, enoletni prostovoljec-desetnik. — Fran Kalkusch, pešec. — Josipina Ronner, zasebnica, 83 let.

Ij Prodaja ledu se vrši v četrtek dne 24. t. m. na glavnem kolodvoru. Če bi pošiljatev izostala, se dobi led iz ledenice v mestni klavnici. Mestni magistrat.

Ij Izgubil se je od Ranzingerja do Mayerja paket blaga z znamko 1883. C. M. Pošten najditelj naj paket odda proti nagradi v trgovini I. C. Mayer.

Ij Izgubila je včeraj dopoldne neka 9letna deklica manjšo vsoto denarja na poti Krakovski nasip, čez most, sv. Jakoba trg, sv. Florijan do vogala Hrenove ulice. Pošteni najditelj se prosi, da ga odda v Mali čolnarski ulici 7 ali na stražnici v Krakovem.

Primorske novice.

Goriške gg. duhovnike je evakuiranih krajev prosimo, da takoj naznani svoja sedanja bivališča našemu uradništvu.

Proslava 86letnice našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. v Kringi. Zvonik so okrasili s zastavami že dne 17. avgusta. 19. avgusta se je praznično oblekla župna cerkev. Veliki oltar ves v cvetlicah. 20. avgusta slovesna služba božja. V slavnostnem govoru je pridigar slavil tri glavne vrline našega presvetlega cesarja: stalno vdanost v previdnost božjo, železno potrpežljivost v najbridkejših časih in vzvišeno usmiljenost. Te kreposti ste stalne vodnice cesarjeve. Prepeljale so ga čez vse bridkosti in čez grenke ure ter ga dovedle do visoke starosti. Delajo ga

velikega pred Bogom in pred ljudmi. Slava mu! Nato je nas spodbujal, naj si te čednosti vsi prisvojimo, posebno v teh težkih časih krvave svetovne vojske.

Učenci c. k. slovenske državne pravljalnice za srednje šole v Gorici, kateri so vsled vojske morali zapustiti svoj dom, naj do 1. septembra t. l. naznanijo sedanja svoja stanovišča, da se jim vrnejo krstni listi in šolska izpričevala. So pa tile: Ambrož Oton, Berce Rafael, Berginec Miroslav, Berlot Srečko, Bregant Marij, Breziger Marij, Cigoj Anton, Čargo Bogoljub, Čebtron Anton, Černic Anton, Černigoj Jaroslav, Corsi Lovrenc, Furlan Julij, Godé Ferdinand, Jawurek Jožef, Kavčič Milan, Kodrič Vladimir, Koglot Edvin, Lutman Adalbert, Lužnik Franc, Mahnič Karel, Medvešek Marij, Možina Boris, Novinc Rihard, Oblokar Štefan, Pavšič Miroslav, Peršolja Jožef, Rutar Franc, Saksida Anton, Stanič Ernst, Svoboda Alojz, Schein Stanislav. V Ljubljani, 22. avgusta 1916. Prof. Fr. Orešec, Kuhnova cesta 23., I. nad.

Begunci iz Kronberga naj naznanijo svoje naslove g. župniku Vinku Vodopivec, sedaj v Ljubljani, in sicer na naslov: Posredovalnica za goriške begunce, Ljubljana, Dunajska cesta 38. G. župnik gre v Bruck ob Litvi in omenjena posredovalnica bo nega obvestila.

Kako je v Kronbergu. Prejeli smo: V Kronbergu ni tako žalostno, kakor ljudje govore, češ da je cerkev, župnišče in mnogo hiš krog cerkve porušeni. Bil sem ponoči od 15. na 16. t. m. doma; prvo je bilo, da sem pogledal, kako je v cerkvi, potem v farovski in druge hiše, pa ni bilo še nikjer posebne škode. Jožef Nemeč ni mrtev. Danes sem govoril z njim v Črničah. Pozdrav beguncem! A. Vodopivec.

Begunci iz tolminskega pol. okraja, sedaj v taboriščih Steinklamm in Brunnhof pri Rabensteinu naprosijo tem potom c. kr. okr. glavarstvo v Tolminu — sedaj v Cerknem — da bi se rešile njih, v aprilu in avgustu za nadaljno podelitev vojaške podpore vlozene prošnje.

V tolminski župniji, ki je tik ob bojni črti, je še 1833 duš in sicer a) v občini ob bojni črti: Tolmin 179, Zatolmin 121, Zabče 146, Poljubinj 377, Prapotno 95, Ljubinj 288 duš, skupaj 1206; — b) v tolminskih grapah pa 527 duš in sicer: Čadrg 168, Ravne Zabiške 90, Zadlaz Čadrg 191, Zadlaz-Zabče 178 duš. Velika večina župljanov je med begunci na Češkem, v taborišču v Brucku, dalje v Cerknem, Novakih, Šebreljah, v Tribuših v Idriji ob Bači, v Podmelcu, na Grahovem, na Oblokah in na Kranjskem. — Volarje Selišče so v rokah sovražnika, ljudje večinoma v Italiji. Županstvo tolminsko posluje v Podmelcu, od koder imamo trikratno pošto, davkarija na Grahovem, okrajno glavarstvo v Cerknem.

Nesreča z najdeno bombo. 12 letni Josip in 8 letni Anton Macarol v Tomažu na Krasu sta našla te dni v gozdiču nerazpočeno zažigalno bombo, katero je bil najbrže vrغل kak sovražni letalec. Kakor so že otroci, sta dečka zmagoslavno hitela z bombo domov, doma pa s kladivom nadnjo, da bi videla, kaj je v njej. Bomba se je kajpak razpočila, nevarno poškodovala dečka in užgala domovanje, ki je pogorelo malone do tal. Dečka so prepeljali v tržaško bolnišnico.

Madžari.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 22. avgusta. (Kor. ur.) Državni zbor razpravlja davčne predloge. Finančni minister pravi, da dosednji direktni davki ne bodo mogli kriti večjih državnih potrebščin. Zato je treba priti do novih, ki morejo biti samo osebni. Ugovarja, da bi bila podjetja z javnimi računi na boljšem kakor zasebniki.

Radovedni Madžari.

Budimpešta, 22. avgusta. (Kor. urad.) Prijavljenih je 14 interpelacij. Karolyi vprašuje o razmerju med vlado in vojno upravo, Apponyi o političnem položaju in nagodbah pogajanjih z Avstrijo, Karolyist Hollo o političnem in vojaškem položaju, prav isto tudi Polonyi.

Ena interpelacija vprašuje o vojnih ciljih in položaju pri Körösmezöju.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 22. avgusta. V zborničnih hodnikih se govori o notranjopolitični krizi. Tisza je imel razgovor z Andrássyjem.

Nagodba.

Budimpešta, 22. avgusta. Nagodbena pogajanja so trajala celi dan.

Razna poročila.

Črnovojne dolžnosti na Nemškem ne podaljšajo.

Merodajni činitelji v Berolinu so izjavili, da nikakor ne mislijo na podaljšanje črnovojne dolžnosti, ako bi se razmere iz temelja ne izpremenile. Nasprotno si vojaška uprava prizadeva, da se starejši letniki že vpoklicanih črnovojnikov po možnosti vrnejo v svoje civilne poklice.

Ruske finančne operacije.

Kodanj, 22. avgusta. (Kor. ur.) »Berlingske Tidende« poroča iz Petrograda: Finančni minister Bark se je vrnil iz glavnega stana, kjer je car pritril njegovemu poročilu o v inozemstvu najetih posojilih. Poročilo javlja, da se je oddalo v Italiji, na Japonskem, Norveškem in Švedskem vsega vkup za 1 milijardo ruskih posojil, ki se imajo uporabiti v plačilo vojnih dobav.

Smrt kneza Dohna-Schlobitten.

Königsberg, 22. avgusta. (K. u.) Knez Dohna-Schlobitten je po petdnevni plućnici v Vilni umrl.

Angleži prodali na holandskih poštnih parnikih zaplenjene dragocenosti.

Amsterdam, 22. avgusta. (K. u.) »Times« izvedo, da so na povelje britanske admiralitete v Londonu prodali vse dragocenosti, ki so se nahajale v zaplenjenih poštnih vrečah na holandskih parnikih »Nieuwe Amsterdam«, »Frisia« in »Noordam«. Bili so večinoma nevelani diamanti in dragi kameni.

Razne novice.

Katoliška služba božja v Belgradu se vrši sedaj na dveh krajih. V kapeli v konaku je vsak dan ob 8. uri zjutraj sv. maša za vojaštvo, prost pristop ima tudi civilno prebivalstvo. V okrajni cerkvi v ulici Poslanicka je ob 8. uri sv. maša za šolsko mladino, ob 10. uri za nemške prebivalce in ob 5. uri popoldne večerni blagoslov.

S kroglo v srce zadet — ostal živ. V mesecu avgustu lanskega leta je bil na soški fronti zadet v srce italijanski vojak Jakob Dodolo. Zdravnikom se je posrečilo odstraniti kroglo iz srca in vojak se je podal v svoj domači kraj, kjer je živel še precej zdrav notri do meseca avgusta tega leta, torej skoro eno celo leto. Le vsled lastne neprevidnosti si je nakopal bolezen, katerega je spravila pod grudo. Vojakovo truplo so raztelesili ter našli v srcu kroglo, ki se je v srce že skoro zarastla. Zdravniki so dognali, da bi bil vojak s kroglo v srcu še lahko živel mnogo let.

Varčevanje. V prvi polovici letošnjega leta so narasle hranilne vloge v hranilnicah na Nemškem — ne všteti vojnega posojila — za 1300 milijonov mark nasproti 1265 milijonov mark v istem času lanskega leta.

Možje hujšajo vsled vojne, žensko pa ne. Profesor dr. Kassner piše uradništvu znanstvenega lista »Die Umschau«: Vsled večkratnega opazovanja je v meni vzbudilo pozornost dejstvo, da ženske niso vsled sedanje vojne shujšale, dočim smo jaz in mnogo mojih znancev postali nekoliko bolj suhi.

Potrte neizmerne žalosti naznanjajo rodbine Lavrič, Pfeifer in Rozman vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežučno vest, da je Vsemogočnemu v Njegovem tajinstvenem sklepu dopadel našo iskreno ljubljeno, požrtvovalno, srčnodobro mater, najplemenitejšo sestro, teto in laško, preblagorodno gospo

Josipino Roner roj. Melcher pl. Reuterburg

poklicati danes ponoči po dolgem težkem trpljenju in večkratnem prejemu sv. zakramentov za umirajočo, v 86. letu njene dobe, v boljso bodočnost.

Pogreb ljubljene matere se vrši dne 25. avgusta ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Gosposka ulica št. 17 na pokopališče k Sv. Križu, kjer se polože zemski ostanki preblage po. ojnice v rodbinski grob k večnemu počitku.

Svečana sv. maša zadušnica se vrši v soboto dne 26. avgusta ob 7. uri zjutraj v mestni župni cerkvi v Trnovem, ter ob 9. uri istega dne v cerkvi nemškega viteškega reda.

V LJUBLJANI, dne 23. avgusta 1916.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Pred kratkim je isto poročal tudi znani zoolog profesor dr. Heck. Kako naj si razlagamo to očividno dejstvo? Morda smo mi možje vživali preje preveč mesa in masti?

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBJANI priporoča:

P. Tezelin Halusa: Der Priester auf Höhenpfaden und auf Irrwegen. Vezano 3 K 50 v., s poštnino 3 K 70 v.

2 vajenca in

pomočnika

za čevljarstvo obrt sprejme:

Fran Vilfan, Vevče, 37. p. D. Mar. v Polju.

Hiša in gostilna

z opravo, koncesijo, lepim vrtom, salonom in velikim hlevom, na obiskovanem prostoru v Ljubljani se radi boleznijo po ugodni ceni proda. Naslov pove upravitelja lista pod št. 1981

Iščem službe kot

prodajalka

v modni ali manufakturni trgovini. Najljubše kje na deželi. Naslov pove upravitelja lista pod št. 1945.

Notarska pisarna v Podgradu, Istra, sprejme

uradnika (solicitorja)

samostojnega delavca, verziranega tudi v spornih stvareh. Želi se perfektno znanje slovenskega, eventualno hrvaškega, ter umevanje nemškega in italijanskega jezika. Prednost se da invalidu ali beguncu. Vstop takoj. Plača po dogovoru.

Služba

organista in cerkvenika

se takoj odda. Letna plača v denarju 800 K; prosto stanovanje (3 sobe in kuhinja, nekaj drv in pobra ter nekaj stole. — Zahteva se lepo krščansko vedenje. — Priloži se naj prošnji spričevalo. Župni urad Repentabor, — pošta: Opčina pri Trstu. — 1979

Čreslo za usnjarje.

Več vagonov se suksesivno po nižani ceni odda, tudi v lastnih vrecih. — Ponudbe na upravitelja lista pod št. 1929.

KONTORISTINJA

se sprejme, ki je slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi dobro zmožna ter razume dobro knjigovodstvo in računstvo. Ponudbe sprejme upravitelja lista pod št. 190. F.

Od 1. septembra 1916 se sprejme

več vajencev

za mizarstvo in tapetnistvo v tovarni pohištva pri tvrdki IVAN MATHIAN, c. kr. dvorni založnik v Ljubljani. 1903

Kostanjev les

orehove in jesenove hlode

kupujem po najvišji dnevni ceni.

Ponudbe na naslov: Jos. Kroll, Ljubljana Franca Josipa cesta št. 7.

50 domačih

kuncev

skupaj s hlevom se proda. Vpraša se pri obč. tajniku v Mostah pri Ljubljani.

Gospodarska Zveza v Ljubljani

ima v zalogi sledeča krmila:

Orehove tropine (cele) v ploščah po K 84— in zmlete A K 87— za 100 kg brez vreč.

Rapsve tropine v ploščah po 76 K brez vreč A 100 kg.

Olupke sladkorne pese v balah in vrečah po 50 kg A K 53— za 100 kg brez vreč.

Sladkorno krvno kraljo po 51— K za 100 kg z vrečama vred.

Poljedelci! Naročite pri Gospodarski zvezi semena, ječmen, domačo in nemško deteljo, graščico in semensko koruzo za zeleno krmo.

Kmetovalci! Preskrbite si od Gospodarske zveze kajnite, kalijevo sol, 8% kalijev, 18—20% mineralni in kostni superfosfat, mešana gnojila, zlasti 14% ilindro, ki se dobijo v papirnatih vrečah po 50 kg za K 10— A 100 kg z vrečo vred. Naročniki naj dostavljajo lastne vreče franco naš naslov, sicer se naročila ne bodo mogla izvršiti, ker železnica v papirnatih vrečah blaga ne sprejema. Dobi se tudi v platnenih vrečah po 13-20 K A 100 kg z vrečo vred.

Odslej prodaja knjižico „Živnoredci in vojna“ Katoliška Bukvarna.

Gospodarska zveza pa nakupuje tudi po najugodnejših cenah koruzne storže, ajdove, prosene in druge pleva.

Poljedelske stroje, motorje, mlatilnice itd. naročite le pri Gospodarski Zvezi.

Hiša

v kateri je stara pekarija na glavni cesti v Spodnji Šiški nasproti bodoče župne cerkve, se pod ugodnimi pogoji proda. 1809

Več pove lastnik Rudolf Oroszy, Ljubljana.

Vermut vino

najboljše kakovosti se dobi v sodčkih od 56 litrov naprej po primerno nizki ceni pri

M. Rosner & Co. v Ljubljani.

Kava!

Kava v kockah že zmleta s sladkorjem; 1 kocka se potrebuje za pol ltr. kave.

Navodilo se glasi: 1 kocko pet minut kuhati v pol ltr. vode, in najboljše sladka kava je gotova.

Samo en posus! Na tisoče priporočil pisem na razpolago. — En poštni zavoj 5 kg stane samo K 25. — Pošilja proti povzetju ali predplačilu zastopnik tovarne

Iv. Urek, Ljubljana 4, Mestni trg 13.

Kneza Auerperga radioaktivno termalno kopališče

Toplice na Kranjskem

Sezona od 1. maja do 1. oktobra

Termalni-bazeni, posebne termalne kopeli, močvirne kopeli, itd. Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ischias) eksudati, posledice zlomljenih kostij, itd.

Prospekti brezplačno pri kopal. ravnateljstvu.

Naročajte „SLOVENCA“!

Zalobno i trajno spominjanje šaljemo na grob

Ivana Jerina

preminuloga u Taškentu, u ruskom zarobljeništvu, dne 29. aprila 1916. Ljubav, kojom je on obavljao službu organiste u našoj crkvi, i točnost, kojom je vodio upravu u našoj Seoskoj Blagajni te u našem Gospodarskom-trgovačkom društvu, sačuvati će mu među nama trajnu uspomenu. Počivaj v miru, dobri Ivane, a tvojim dragim pošalji s neba utjehe.

U Puntu, dne 19. augusta 1916.

Upraviteljstvo
Seoske Blagajne.

Predstojništvo
Župske crkve.

Upraviteljstvo
Gospodarskoga-trgovačkoga društva.

Zahvala.

1977

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega iskrenoljubljenega, dobrega soproga oziroma očeta, tasta in strica, gospoda

Fran Černe vulgo Kravželj

izrekamo vsem našo najpristranejšo zahvalo.

Posebna zahvala pa bodi slavni zadrugi izvoščkov v Ljubljani, darovateljem krasnega cvetja ter vsem, ki so spremlili nepozabnega pokojnika na njega zadnji poti.

Ljubljana, dne 22. avgusta 1916.

Žalujoči ostali.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživlje in smrt, otroških dot, rentna in ljudska, neozgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoni in poštine prosto. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji. Marije Terezije cesta št. 12.

Najvarnejša in najkoristnejša naložitev kapitala

1. **Posestvo 60 oralov** v rodovitni legi; od tega je 35 oralov travnika in polja. in 25 oralov mladega gozda. Posestvo v najemu bi se dobro obrestovalo. Cena 50.000 K.

2. **Hiša z vrtom v Vinici,** v najlepši legi, krasen razgled na Pokupje, zidana in z opeko krita, velika klet, vse obokano, primerno za obrtnike, trgovce in zasebne rodbine. Dvoje stanovanj, in sicer vsako z 1 kuhinjo ter po 2 sobi; hodnik, drvarnica. — Sedaj v hiši stalno stanuje c. kr. finančna straža in c. kr. orožniška postaja. Cena 10.000 K.

3. **Gozdi,** v ravnini, mladi, po 5 do 25 oralov. — Cena za oral 800 kron

4. **Veleposestvo,** v deželni deski vpisano, z veliko, dobro vzdržano in lepo graščino, gospodarskimi poslopji, poleg gradu mlin na stalno vodo. Lastna kapela (cerkev). Lastno letovišče. Poslopje je sposobno za samostane, šole, zdravilišča (sanatorije), velike trgovce in raznovrstne tovarne, ker bi bila na mestu električna sila. Po veleposestvu vodita 2 dobri deželni cesti. Zemljišča leže v ravnini, ista so izvrstna, četrt ure od kolodvora Gradac blizu Črnomlja. Vse skupaj meri 260 oralov v enem kosu. — Cena (s konji, govejo živino, gospodarskimi stroji, z žitom, krmom in slamo) 300.000 kron. —

Ponudbe na

1975

Graščina Krupa, Gradac (Kranjsko).

Baterije
Ovoji
Svetilke

za žepne svetilke
v neprekosni kakovosti le pri

MAXIM KOLMER

Elektrotehn. predmeti Dunaj-Wien, IX/4
Nordberg-Str. 6. Fernruf 21.928.

